

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

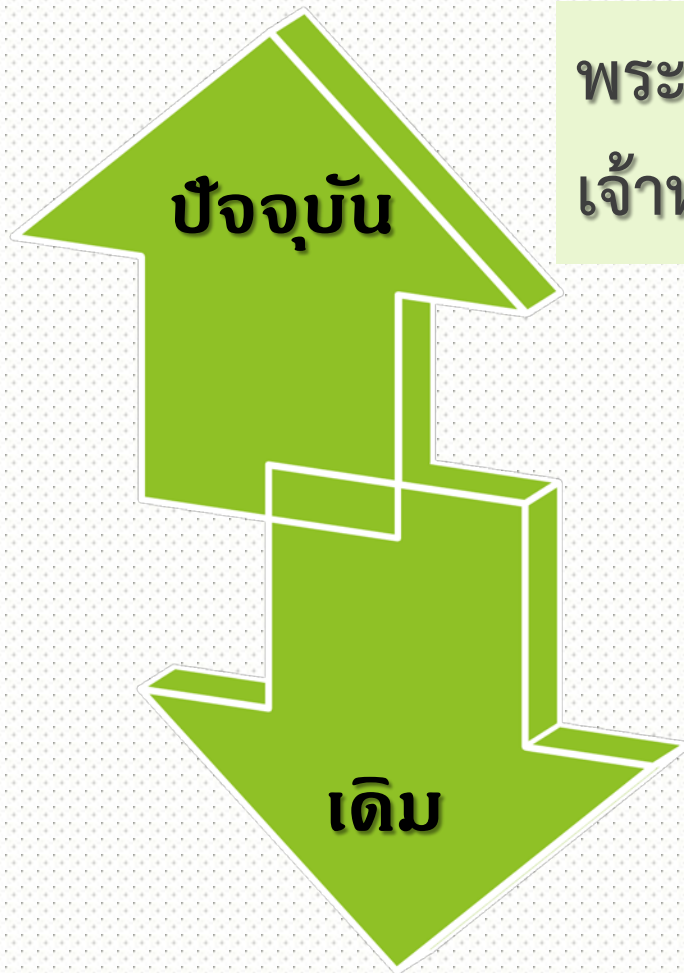
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ
เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

นายชัยชนะ โขงจำปา

ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แนวความคิด/เจตนารมณ์ในการตรา พ.ร.บ.

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการ
ในทางแพ่ง ซึ่งออกตามมติ ครม. โดย
หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วน ที่ นว ๑๕๕/๒๕๐๓

ธันวาคม ๒๕๐๓

ลว. ๑

ความแตกต่าง

ก่อน

พรบ.ละเมิด พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ

1. ต้องรับผิดชอบเมื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบกพร่อง
2. หลายคน ต้องรับผิดชอบในลักษณะลูกหนี้ร่วม
3. เต็มจำนวนความเสียหาย ชดใช้ทุกบาททุกสตางค์
4. ไม่ชำระหนี้ต้องถูกฟ้องเป็นบุคคลล้มละลาย

หลัง

พรบ.ละเมิด พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ

1. ต้องรับผิดชอบเมื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
2. หลายคน รับผิดชอบเฉพาะในส่วนของตนเองเท่านั้น
3. ไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายเต็มจำนวนก็ได้
4. ห้ามฟ้องเจ้าหน้าที่ล้มละลาย ยกเว้นจะเข้าเงื่อนไขเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามระเบียบสำนักนายกฯ ข้อ 27

“ละเมิด” คือ ?

มาตรา ๔๒๐ แห่ง ป.พ.พ. บัญญัติว่า

“ผู้ใด**จงใจ**หรือ**ประมาทเลินเล่อ**ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายจนถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่า ผู้นั้นทำละเมิด
จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

ละเมิด
แบ่งเป็น
๒ ประเภท

ละเมิด
หน่วยงานของรัฐ
ม.๘

ละเมิด
บุคคลภายนอก
ม.๑๐ + ม.๘

คำว่า “เจ้าหน้าที่”

พ.ร.บ.ละเมิด

ม.๔

- ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้ง ในฐานะเป็นกรรมการ หรือฐานะอื่นใด

ระเบียบสำนัก
นายกฯ

ข้อ ๔

- ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็น กรรมการหรือฐานะอื่นใด **บรรดา** ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

- ▶ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ทำสัญญาแต่งตั้งเอกชนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทำหน้าที่เป็นตัวแทนเก็บเงินค่าไฟฟ้า เป็นผู้จัดหาเอาบุคคลมาเป็นผู้ปฏิบัติงานแทน เช่น แก๊กระแสไฟฟ้า ขัดข้อง ตามสัญญาจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จโดยสัญญาดังกล่าว เป็นสัญญาจ้างทำของ ตามนัย มาตรา 428 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น คู่สัญญาของ กฟภ. และ ลูกจ้างของคู่สัญญาจึงไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของ กฟภ. และไม่เป็น “เจ้าหน้าที่” ตาม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

(เรื่องเสร็จที่ 869/2542)

- ▶ ลูกจ้างที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานเป็นประจำและต่อเนื่อง มีอัตราเงินเดือน การเลื่อนขั้นเงินเดือน มีโทษทางวินัย มีฐานะเป็น จนท. ตามมาตรา 4 พ.ร.บ.ละเมิดฯ
- ▶ ลูกจ้างที่ได้รับการว่าจ้างให้ปฏิบัติงานเป็นครั้งคราว เฉพาะงาน ทั้งที่มีหนังสือสัญญาจ้างหรือไม่มี ความสัมพันธ์เป็นไปตาม ป.พ.พ. ไม่มีฐานะเป็น จนท. ตามมาตรา 4 พ.ร.บ.ละเมิดฯ

(เรื่องเสรีจที่ 849/2542)

- ▶ การปฏิบัติงานของพนักงานสถานธนาอนุบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นการปฏิบัติงานประจำ การบรรจุแต่งตั้ง การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนและค่าจ้าง การดำเนินการทางวินัย การเกษียณอายุและการต่ออายุ การดำรงตำแหน่ง เป็นไปตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนาอนุบาล พ.ศ. 2523 และให้ถือว่าเป็นพนักงานเทศบาลด้วย ดังนั้น พนักงานสถานธนาอนุบาลจึงมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ในราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ

(เรื่องเสร็จที่ 485//2543)

- ▶ กรณีหน่วยงานของรัฐมีพนักงานขับรถไม่เพียงพอ แต่จำเป็นต้องติดต่อราชการด่วน เจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้เป็นพนักงานขับรถจึงทำหน้าที่ขับรถเพื่อไปปฏิบัติราชการ หากระหว่างทางเกิดอุบัติเหตุและเกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก เจ้าหน้าที่ขับรถถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ

(เรื่องเสร็จที่ 1375/2562)

❑ มาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ

- ▶ **“หน่วยงานของรัฐ”** หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือ พระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

❑ ข้อ 6 ของระเบียบสำนักนายกฯ

- ▶ **“หน่วยงานของรัฐ”** หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

- ▶ หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ และข้อ 6 ของระเบียบสำนักนายกฯ ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งในราชการส่วนภูมิภาค จังหวัดเป็นนิติบุคคลตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

(เรื่องเสร็จที่ 307/2541)

- ▶ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจทางการเงินและประกอบกิจการอื่นให้สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลามเท่านั้น มิได้เป็นองค์กรที่มีการใช้อำนาจรัฐอย่างหนึ่งอย่างใด ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยมิใช่รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ จึงมิใช่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ

(เรื่องเสร็จที่ 205/2555)

มาตรา 8
พรบ.ละเมิดฯ

- ▶ “**จงใจ**” คือ การกระทำโดยเจตนา
- ▶ “**ประมาทเลินเล่อ**” คือ การกระทำมิใช่โดยเจตนาประสงค์ต่อผล หรือย่อมนิ่งเห็นผล กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์
- ▶ “**ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง**” คือ การกระทำโดยขาดความระมัดระวัง ที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยก็คงได้คาดการณ์การอาจเกิดความเสียหายเช่นนั้น

(เรื่องเสร็จที่ 61/2540)

❏ ข้อ 4 ของระเบียบสำนักนายกฯ

- ▶ **“ความเสียหาย”** หมายความว่า ความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดอย่างใด ๆ แต่ไม่รวมถึงการออกคำสั่งหรือกฎ

- ▶ ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐชดใช้เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีในระหว่างที่ถูกไล่ออกจากราชการ เนื่องคำสั่งไล่ออกไม่ชอบด้วยกฎหมาย เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งดังกล่าวเป็นเพียงเงินที่หน่วยงานของรัฐต้องจ่าย**เพื่อเยียวยาหรือบรรเทาความเดือดร้อน**ในระหว่างที่ถูกลงโทษทางวินัย**ตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย** มิใช่ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิด

(เรื่องเสร็จที่ 1515/2560)

ความเสียหาย

ละเมิดรัฐ

อปท. ตรวจพบ

ผู้บริหาร

ตรวจสอบ
ภายใน

หน่วยงานภายนอก
ตรวจพบ

สตง.

ปปช.

ปปท.

ละเมิด บุคคลภายนอก

ยื่นคำขอ

ฟ้องศาล

เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ ตาม พรบ.ละเมิดฯ (ม.5 ,ม.8 ,ม.10)

- ▶ ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ
- ▶ มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย
- ▶ เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ
- ▶ กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

- นาย ป. ลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานครเลื่อนรถของ กรุงเทพมหานครโดยมิได้มีผู้ได้อนุญาต ทั้งนาย ป. **ไม่ได้รับมอบหมาย**ให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานขับรถแต่อย่างใด ด้วย ความรีบร้อนไม่ระมัดระวังจึงได้ถอยรถเฉี่ยวชนนาง ม. ได้รับ บาดเจ็บ จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกของนาย ป. โดยมีใช้การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใน การนั้น**เป็นการเฉพาะตัว**

(เรื่องเสร็จที่ 326//2546)

- ▶ ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุประจำ ทต. ทาง ทต. ได้ประกาศสอบราคาจ้างเหมาโครงการปรับปรุงสนามกีฬาต้านยาเสพติด จำนวน 1 โครงการ ต่อมาคณะกรรมการเปิดซองฯ รายงานผลว่า หจก.ส เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดแต่เอกสารเสนอราคาบกพร่อง คือเสนอ 2 ราคา ไม่ทราบแน่ชัดจะเสนอราคาใด ทำให้ขาดคุณสมบัติ ผู้ฟ้องคดีเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีโดยมีความเห็นต่อท้ายรายงานผลการเปิดซองฯ ว่า เห็นควรให้ หจก.ท. และ หจก.ห. มายื่นซองเสนอราคาใหม่ ซึ่งขณะเกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เป็น จนท.พัสดุ จึงอยู่ภายใต้ข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่า จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ มท.ว่าด้วยการพัสดุของหน่วย อปท. พ.ศ. 2535 เป็นอย่างดี ผู้ฟ้องคดีย่อมอยู่ในระดับที่จะวินิจฉัยได้ว่า การเสนอราคา ในลักษณะใดถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หากผู้ฟ้องคดีได้

(ต่อ)

อาศัยความรู้และประสบการณ์ในฐานะ จนท.พัสดุ เสนอความเห็นว่าการเสนอราคาของ หจก.ส. เป็นไปโดยถูกต้อง ย่อมเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ และ ทต.ย่อมไม่ได้รับความเสียหาย การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติด้วยความประมาทเลินเล่อ ตามมาตรา 420 แห่ง ป.พ.พ. และการเสนอความเห็นของผู้ฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ จนท.พัสดุ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 8 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ

(ศป.สส. ที่ อ.1012/2563)

- ผู้ฟ้องคดีประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ขณะขับขี่ไปตามถนนสายเอเชีย ขาเข้ากรุงเทพฯ เนื่องจากกรมทางหลวงได้ทำการซ่อมปรับปรุงทาง โดยการลอก ผิวถนนในช่องทางเดินรถช่องที่หนึ่งจากขอบถนนเพื่อที่จะทำการลาดยางใหม่ ทำให้ช่องทางเดินรถช่องที่หนึ่งเป็นร่องลึก แต่ไม่ได้ติดป้ายหรือสัญญาณไฟเตือน ผู้ขับขี่ให้ใช้ความระมัดระวัง ทำให้รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีซึ่งขับมาด้วยความเร็วปกติ ตกกลงไปในช่องทางที่กำลังซ่อมปรับปรุง เนื่องจากมองไม่เห็นและไม่ทราบว่า กำลังมีการซ่อมบำรุงทาง เป็นเหตุให้รถได้รับความเสียหาย โดยศาลปกครองสูงสุด วินิจฉัยว่า แม้จะปรากฏว่าได้มีการติดตั้งป้ายเตือนก่อนถึงบริเวณก่อสร้าง 1 กม. และมีการติดตั้งป้ายเตือนแจ้งมีข้อความว่า “ข้างหน้ามีการก่อสร้าง” และ “ลด ความเร็ว” และ “ป้ายจำกัดความเร็วที่ 40 กม./ชม.” ให้ผู้ขับขี่รถทราบเป็นระยะ จนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ แต่เมื่อปรากฏว่าหน่วยงานของกรมทางหลวงที่ได้ ว่าจ้าง บริษัท บ. ให้บูรณะทางหลวง และบริษัทฯ ผู้รับจ้างไม่ได้วางกรวย หรือ ติดตั้งไฟส่องทาง รวมทั้งไม่มีการติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบหรือไฟส่องสว่างใน เส้นทางที่มีการก่อสร้าง และกรมทางหลวงก็ไม่ได้สั่งการให้ผู้รับจ้าง (ต่อ)

ดำเนินการติดตั้งไฟส่องทาง หรือติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบหรือไฟส่องสว่าง เพื่อให้ผู้ที่ใช้ถนนสัญจรไปมา สามารถมองเห็นทางที่ก่อสร้างในระยะไกล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการสัญจรจนกระทั่งเกิดอุบัติเหตุ และเกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งใช้ถนนสายดังกล่าว จึงเป็นการที่กรมทางหลวงละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งกรมทางหลวงเป็นผู้มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 โดยการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าว ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงถือเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ศป.สส.ที่ อ.219/2561)

- ▶ หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งดำเนินโครงการตามมาตรการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเบิกจ่ายจากเงินนอกงบประมาณเป็นค่าแรงงานทั่วไป 68 คน ค่าแรงงานช่างฝีมือ 26 คน แต่ปรากฏว่า ไม่มีราษฎรเป็นผู้รับจ้างตามบัญชี การจ้างงาน เพราะหน่วยงานรัฐได้ว่าจ้างเอกชนซึ่งมีอาชีพเป็นผู้รับเหมาทำงาน ตามโครงการ ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการรับ-จ่ายเงิน ค่าแรงงาน ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินว่า เป็นไปโดยถูกต้อง หรือไม่ มีการจ่ายเงินค่าแรงให้กับราษฎรถูกต้องหรือไม่ หากมีการเบิกจ่ายเงินไม่ ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องรายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐทราบ เพื่อแก้ไขเยียวยาความเสียหายดังกล่าวที่เกิดขึ้น แต่กลับลงลายมือชื่อในใบสำคัญ รับเงิน โดยมีได้มีการทักท้วงหรือดำเนินการตรวจสอบว่า การเบิกจ่ายเงินเป็นไป โดยถูกต้องหรือไม่ ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ การเบิกจ่ายเงินตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐเสียหาย จึงต้อง รับพิชชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- ▶ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์และขออนุญาตนำรถยนต์คันดังกล่าวมาเก็บรักษาไว้ที่บ้านพักของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีก็ต้องรับผิดชอบควบคุมดูแลการเก็บรักษารถยนต์ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบว่านายพงศ์พันธุ์ไม่นำรถยนต์มาเก็บรักษาไว้ที่บ้านพักของผู้ฟ้องคดีในเวลาอันสมควร ผู้ฟ้องคดีก็ได้ติดตามรถยนต์คันดังกล่าวตามสมควร แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าได้ใช้ความพยายามติดตามโดยการโทรศัพท์ฝากข้อความไปยังเพจเจอร์ของนายพงศ์พันธุ์ แต่ไม่ได้รับการติดต่อกลับ ผู้ฟ้องคดีก็ต้องใช้ความพยายามขวนขวายติดตามว่า นายพงศ์พันธุ์นำรถยนต์ไปใช้ที่ใด โดยสอบถามจากบุคคลที่ใกล้ชิด หรือบุคคลที่นายพงศ์พันธุ์อาศัยอยู่ด้วย หรือแม้ข้อเท็จจริงจะเป็นไปตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ในระหว่างเวลานั้นมีฝนตกหนักและน้ำท่วมไม่สามารถนำรถยนต์ออกไปได้ก็ตาม ผู้ฟ้องคดีก็สามารถใช้โทรศัพท์ในการแจ้งเหตุต่อผู้ที่เกี่ยวข้องให้ทราบได้ แต่ผู้ฟ้องคดีกลับอ้างว่าตนมีอาการอ่อนเพลียและรับประทานยาทำให้เกิดอาการง่วงนอนและเข้านอนพักผ่อน โดยมีได้เอาใจใส่ในการติดตามรถยนต์ตู้คันดังกล่าวกลับคืนมาให้เพียงพอตามวิสัยและพฤติการณ์

(ต่อ) ที่ผู้ควบคุมดูแลรถยนต์จะพึงกระทำ และมีได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ จนเป็นเหตุให้นายพงศ์พันธุ์นำรถยนต์ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว จนประสบอุบัติเหตุในเวลาต่อมา ถือว่าความเสียหายส่วนหนึ่งเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีในการควบคุมดูแลรถยนต์ของทางราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องร่วมรับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่ทางราชการด้วย

(ศป.สส.ที่ อ.549/2551)

- ▶ เมื่อผู้ฟ้องคดี (สรรพากรอำเภอ) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานของสำนักงานเขตควบคุมการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีอากร และเงินผลประโยชน์ของรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ แต่มิได้จัดทำสมุดทะเบียนคุมเช็คตามระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการรับชำระภาษีอากรเป็นเช็ค พ.ศ. 2539 เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำการทุจริตได้โดยง่ายและมิได้ควบคุมดูแลผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เป็นช่องทางให้ผู้ได้บังคับบัญชาอาศัยโอกาสดังกล่าวนำเช็คของบุคคลภายนอก ที่มีได้ชำระภาษีอากรให้แก่ทางราชการและเบิกเงินตามเช็คไม่ได้ สลับสับเปลี่ยนแทนที่เงินสดแล้วยักยอกเงินสดไปรวมทั้งสิ้นจำนวน 5,874,024 บาท จึงถือได้ว่าการกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ จึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำละเมื่อนั้น

(ศป.สส.ที่ อ.72/2550)

- ▶ ขณะเกิดเหตุพิพาทคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป สังกัดกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 ถึง 30 กันยายน 2549 ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการยักยอกเงินฝากของผู้ต้องขังเนื่องมาจากการที่นายสิบพร เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ 5 กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ โดยมีพฤติการณ์นำธนาคัตของผู้ต้องขังไปรับเงินสดจากที่ทำการไปรษณีย์แล้วออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้ต้องขัง แต่ไม่นำเงินสดฝากเข้าบัญชีผู้ต้องขังที่งานการเงิน ฝ่ายบริหารทั่วไป หรือนำฝากเข้าบัญชีแต่ไม่ครบ รวมทั้งมีการบิดเบือนข้อมูลในการนำฝาก ผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด เป็นกากฎหมายและระเบียบของทางราชการ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ควบคุม ดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติงานรเปิดโอกาสให้นายสิบพรกระทำการทุจริตได้ง่าย โดยนายสิบพรได้ยักยอกเงินฝากของผู้ต้องขังติดต่อกันและเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระกัน หลายครั้งในช่วงที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป พฤติการณ์ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้กรมราชทัณฑ์ได้รับความเสียหาย

- ▶ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นผู้ลงนามในใบเบิกถอนเงินของทั้ง 4 โครงการ ตามหลักฐาน ใบเบิกถอนเงินของธนาคารที่มีทั้งผู้ฟ้องคดีที่ 1 ถึงผู้ฟ้องคดีที่ 3 ลงนามร่วมกันทั้งสามคน หลักฐานบางส่วนลงนามโดยผู้ฟ้องคดีที่ 1 กับผู้ฟ้องคดีที่ 2 หลักฐานบางส่วนลงนาม โดยผู้ฟ้องคดีที่ 1 กับผู้ฟ้องคดีที่ 3 หลักฐานบางส่วนลงนามโดยผู้ฟ้องคดีที่ 2 กับ ผู้ฟ้องคดีที่ 3 ซึ่งเมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ที่ต้องกำกับดูแลตรวจสอบการเบิกถอนเงินให้มีความถูกต้องทุกครั้งก่อนที่จะลงนาม ในใบเบิกถอนเงิน เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามพึงดูแล ตรวจสอบการเบิกถอนเงินได้ เนื่องจากไม่ได้มีความยุ่งยากซับซ้อนในการตรวจสอบแต่อย่างใด และหากได้ทำการ ตรวจสอบให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อนลงนามในใบเบิกถอนเงินทุกครั้ง หรืออย่างน้อย เดือนละครั้งแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสามย่อมจะสามารถพบความผิดปกติในการเบิกถอนเงิน ของนางสุกัญญาซึ่งเป็นผู้ไต่บังคับบัญชาได้ และไม่ทำให้มีการทุจริตยักยอกเงินเป็น เวลาหลายปีจนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเป็นจำนวนเงินหลายล้านบาท โดยมิ การเบิกถอนเงินจากบัญชีธนาคารของโครงการต่างๆ โดยไม่ได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ ของทางราชการหลายครั้งเป็นระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2547 เกิดความ

(ต่อ) เสียหายถึง 3,274,661.33 บาท ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลโดยตรงจากการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามไม่กำกับดูแลตรวจสอบให้รอบคอบก่อนที่จะลงนามในใบเบิกถอนเงินของธนาคาร จนทำให้มีการเบิกถอนเงินจากบัญชีธนาคารของทั้ง 4 โครงการได้ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงเป็นการกระทำละเมิดโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ อ. ได้รับความเสียหาย

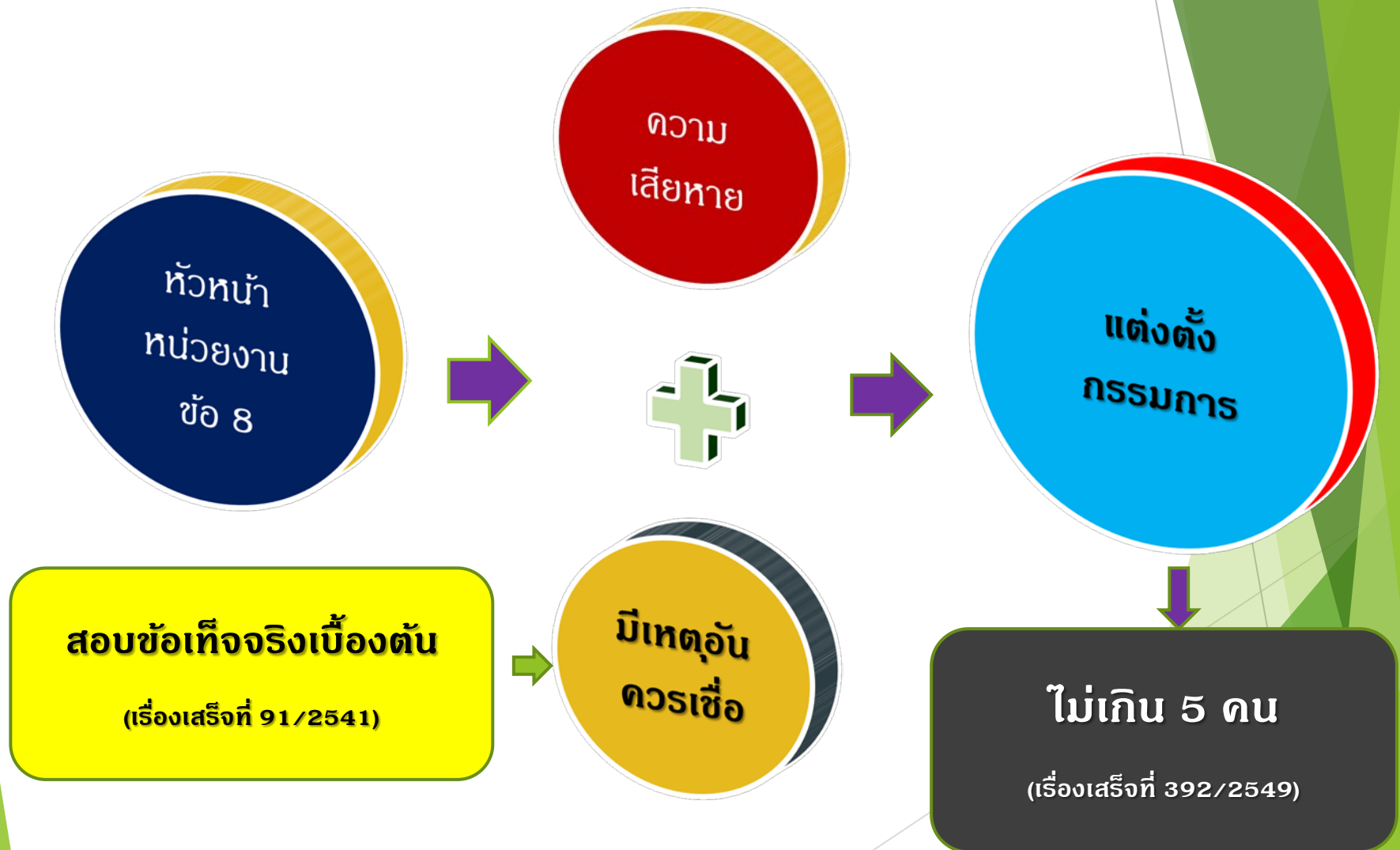
(ศป.สส.ที่ อ.1424/2560)

- ▶ ผู้ฟ้องคดีในฐานะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ได้มีหนังสือลงวันที่ 11 มีนาคม 2542 ถึงเจ้าของที่ดินบริเวณที่จะจัดซื้อเพิ่มเติม ให้เสนอราคาขายที่ดินพร้อมนำเอกสารหลักฐานต่างๆ มายื่นต่อคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษในวันที่ 15 มีนาคม 2542 ปรากฏว่าเจ้าของที่ดินได้ลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือรับทราบการแจ้งให้มาเสนอราคา จึงรับฟังได้ว่าคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 ได้เชิญเจ้าของที่ดินโดยตรงมาเสนอราคาแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงเจ้าของที่ดินให้มาเสนอราคาแล้ว คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 ได้ติดต่อผ่านนายสุภกิจ หอมแก่นจันทร์ ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดินในขั้นตอนการเจรจาต่อรองราคาและขั้นตอนการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน ซึ่งเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญของการจัดซื้อที่ดิน กรณีจึงถือได้ว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 อันมีผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการรวมอยู่ด้วย ไม่ได้ปฏิบัติตามข้อ 21 วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏต่อไปอีกว่า ราคาเสนอขายที่ดินครั้งที่ 3 ที่นายสุภกิจ ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดินเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีราคาไร่ละ 92,000 บาท เป็นราคาที่สูงกว่าราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน

(ต่อ) จังหวัดลำปางซึ่งมีราคาประเมินไร่ละ 60,000 บาท คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 จึงมีหน้าที่ต่อรองราคาลงเท่าที่ทำได้ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 กลับนำราคาซื้อขายที่ดินเพื่อก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะในครั้งที่ 1 พ.ศ. 2540 มาเป็นฐานข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา แล้วซื้อขายกันในราคาไร่ละ 92,000 บาท พฤติการณ์ดังกล่าวจึงถือว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 ไม่ปฏิบัติตามข้อ 50 (6) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษต้องต่อรองราคาเท่าที่จะทำได้ หากเห็นว่า ราคาที่เสนอนั้นยังสูงกว่าราคาในท้องตลาดหรือราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควรอีกกรณีหนึ่งด้วย ดังนั้น พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 อันเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ต้องซื้อที่ดินในราคาที่สูงเกินสมควร จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1

(สป.สส. ที่ อ.803/2561)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด (ต่อ)

(เรื่องเสร็จที่ 91/2541)

“การ^๕แต่งตั้งคณะกรรมการ
และกำหนดระยะเวลาการสอบสวน”

(หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓)

(หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐)

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
โดยไม่ชักช้า

๑๕ วัน

๖๐ วัน

๓๐ วัน

แต่งตั้งคณะกรรมการฯ
อย่างช้าไม่ควรเกิน ๑๕ วัน
นับแต่รู้หรือทราบความเสียหาย

ให้รีบดำเนินการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดชอบให้แล้วเสร็จโดยเร็ว
อย่างช้าไม่ควรเกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่
แต่งตั้ง

หากไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้
แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้
แต่งตั้งฯ อาจขยายระยะเวลาได้อีก
ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน

๑. เหตุผลและความจำเป็น
๒. รมัด้ระวังเรื่องอายุความ

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด (ต่อ)

► ตัวอย่าง

นาย ก. ท้องถิ่นอำเภอหนึ่ง ได้ขั้บรถยนต์ของทางราชการเพื่อเดินทางไปราชการที่อำเภอสอง เพียงลำพังคนเดียว ถนนที่ใช้ในการเดินทางระหว่างอำเภอเป็นถนนสองเลนสวนทางกัน ระหว่างเดินทางปรากฏว่า เกิดพายุฝนตกหนัก เมื่อมาถึงที่อำเภอสองพบว่า มีรอยแตกร้าวที่กระกรรถยนต์ด้านหน้า และเมื่อกลับมาถึงที่ทำงานของตน จึงรายงานให้ท้องถิ่นจังหวัดทราบทันที

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

► กรณี สตง. ชี้มูล (เงินขาดบัญชีหรือ จนท.ของรัฐทุจริต)

- นส.มท.ที่ 0804.6/ว 6160 ลว. 31 ต.ค. 2560 แจ้งเวียน อปท.ดำเนินการให้มีการ
ชุดใช้เงินหรือทรัพย์สินคืน รวมทั้งดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยอย่าง
เคร่งครัด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลความผิดอีก

- สตง.ได้รายงานผลการตรวจการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยและการจ้างเหมา
ออกแบบอาคารและก่อสร้างอาคารของสำนักงานปรมานุษฯ ว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่า
จนท.ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวกระทำทุจริต ปฏิบัติหน้าที่หรือละ
เว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เมื่อสำนักงานปรมานุษฯ เป็นเจ้าของงบประมาณและ
เป็นหน่วยงานที่เสียหาย หัวหน้าหน่วยงานจึงเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ละเมิด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นอีก

(เรื่องเสร็จที่ 326/2550)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด (ต่อ)

► กรณี จนท. แห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายกับหน่วยงานแห่งหนึ่ง

- กรมการปกครองได้รับความเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ใช้เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง จัดซื้อผ้าห่มกันหนาวโดยมิชอบ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง ตาม ข้อ 9 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของราชการที่เสียหาย (อธิบดีกรมการปกครอง) และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายสังกัดอยู่ (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) ต้องร่วมกันแต่งตั้งกรรมการ ตามข้อ 10 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

(เรื่องเสร็จที่ 960/2556)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด (ต่อ)

► กรณีเกิดความเสียหายหลายหน่วยงานและ/หรือเกิดจากการกระทำของ จนท.หลายหน่วยงาน

- ความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของ จนท. หลายหน่วยงาน ให้หน่วยงานที่ได้รับ ความเสียหายและหน่วยงานที่ จนท. ผู้กระทำละเมิดสังกัดตกลงกันให้หน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่ง เป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบฯ แล้วให้หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมลงนามในคำสั่งดังกล่าว ตามข้อ 11 ของระเบียบสำนักนายกฯ

(เรื่องเสร็จที่ 392/2549, 960/2556)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

► ตัวอย่าง (ปปช. ชี้มูลท้องถิ่นจังหวัด)

- นาย ก ท้องถิ่นจังหวัดแห่งหนึ่ง ได้จัดทำโครงการตรวจประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของ อปท. ภายในจังหวัด (โบนัศ) โดยขอรับเงินอุดหนุนจาก อปท. ทุกแห่ง ในจังหวัดนั้น จำนวน ๑๑๕ แห่งๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท เพื่อนำมาเป็นค่าดำเนินการและค่าตอบแทนของ คณะอนุกรรมการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเสนอโครงการผ่านนาย ข. รองผู้ว่าฯ และนาย ค. ผู้ว่าฯ เห็นชอบโครงการ ปรากฏว่า มี อปท. จำนวน ๑๑๒ แห่ง โอนเงินอุดหนุนให้แก่โครงการดังกล่าว ต่อมา ปปช. ได้เข้าตรวจสอบโครงการแล้วเห็นว่า ในการจัดทำโครงการดังกล่าว นั้น สด. ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่ สดจ. ไปแล้ว ประกอบกับไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการจัดทำโครงการได้ จึงให้เรียกเงินคืนจากนาย ก. นาย ข. และนาย ค.

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

- ▶ หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัด (ข้อ 9, ข้อ 10) หมายถึง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ **ในขณะที่ความเสียหายเกิดขึ้น**

(เรื่องเสร็จที่ 219/2550, 959/2556)

- การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดต้องพิจารณาว่า ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใด **ในขณะที่กระทำความผิด** แม้ผู้นั้นจะย้ายหรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจ เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฯ

(เรื่องเสร็จที่ 398/2552, 733/2552)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

- ▶ กรณีหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีส่วนเกี่ยวข้องกระทำละเมิด
 - ระเบียบสำนักนายกฯ ข้อ 12/1

“ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกระทำให้เกิดความเสียหายหรือมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ”

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบทางละเมิด (ต่อ)

- ▶ คณะเทศมนตรีและพนักงานเทศบาลของเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีร่วมกันดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้กำจัดขยะสูงเกินความเป็นจริง ที่ดินใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ กรณีนี้จึงยอมทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในฐานะผู้มีอำนาจควบคุมดูแลเทศบาล ตามมาตรา 71 แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามข้อ 8 ของระเบียบสำนักนายกฯ มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จึงมิใช่การกระทำโดยปราศจากอำนาจแต่อย่างใด (ศป.สส.ที่ อ.845/2555)
- ▶ ถ้าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนทำให้เกิดความเสียหายพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในปัจจุบันที่ไม่มีส่วนทำให้เกิดความเสียหาย มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

(เรื่องเสร็จที่ 1222/2558)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

► การมอบอำนาจ

- เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ กระจายอำนาจในการตัดสินใจ และเป็นประโยชน์กับทางราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจมอบอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดให้ผู้บังคับบัญชาลำดับรองลงมาของหน่วยงานของรัฐนั้น ได้ ตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดให้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้ด้วย ตามข้อ 8 วรรคห้า ของระเบียบสำนักนายกฯ

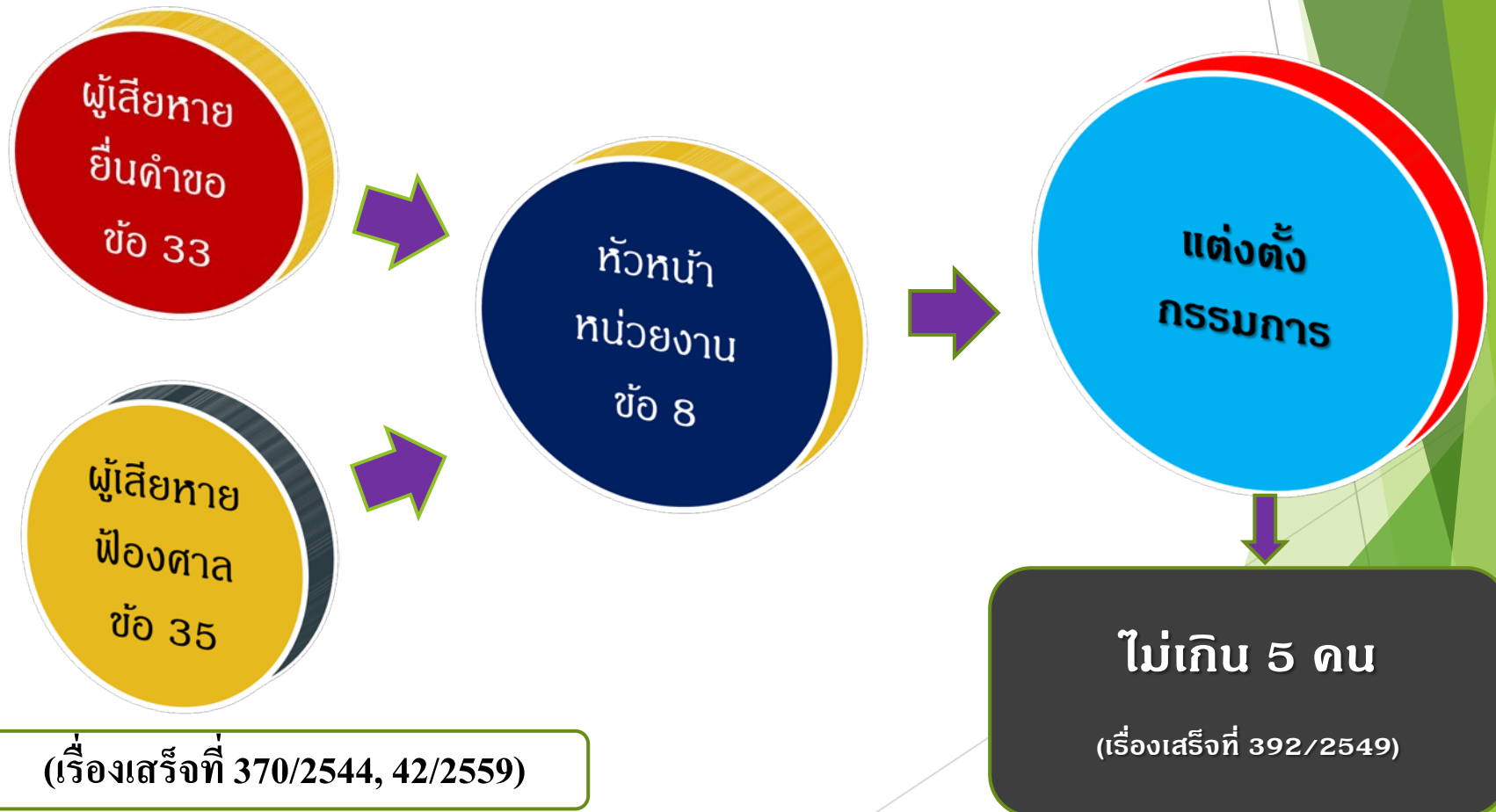
(เรื่องเสร็จที่ 96/2549)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

- โครงการที่ดำเนินการโดยใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
- สก. เจ้าของโครงการเจ้าของงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
ร่วมกันแต่งตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เสียหาย
และ สก. เสียหายด้วยเช่นกัน
(กค ๐๔๑๕.๑/ว๘๒ ลว ๒๗ ส.ค. ๖๑) (เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๙)
 - อสก. ได้มีคำสั่ง สก.ที่ ๓๗๐/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

➤ ละเมิดบุคคลภายนอก

การร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

มาตรา 5

ผู้เสียหาย

หน่วยงาน
ของรัฐ

- ออกใบรับคำขอเป็นหลักฐาน
- พิจารณาภายใน 180 วัน
- ขยายไม่เกิน 180 วัน
- แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ละเมิด

การร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

- ▶ บุคคลภายนอก (ผู้เสียหาย) จะต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันทำละเมิด เช่นเดียวกับการฟ้องคดีต่อศาล ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 573/2549 ระบุว่า “ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อบุคคลภายนอกในการปฏิบัติหน้าที่ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บัญญัติให้ผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้ 2 ทาง คือ ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลขอให้พิพากษาให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดอยู่ในสังกัดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี หรืออีกนัยหนึ่งภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันทำละเมิด ทางหนึ่ง กับ ผู้เสียหายอาจยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดอยู่ในสังกัดให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ตนอีกทางหนึ่ง และแม้กฎหมายจะมีได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้เสียหายจะต้อง

การร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

ยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนภายในระยะเวลาเท่าใด แต่ก็เป็นที่เห็นได้จากเหตุผลของเรื่องว่า ผู้เสียหายจะต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐภายใน 1 ปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่กระทำการละเมิด เช่นเดียวกับการฟ้องคดีต่อศาล ในกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว แม้หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาคำขอนั้น ผู้เสียหายซึ่งไม่พอใจผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ยังมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้อีกไม่ กรณีเช่นนี้ต้องถือว่าเป็นการใช้สิทธิฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว”

(คำสั่ง สป.สต. ที่ 573/2549)

ฟองสตาลขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

➤ เรียกเจ้าหน้าที่
เข้ามาเป็นคู่ความ

กรณี**ไม่ได้**
ปฏิบัติหน้าที่

กรณีปฏิบัติ
หน้าที่

➤ อัยการแถลงศาล
ให้กับเจ้าหน้าที่ออกมา

ถ้าผลคดีทางราชการแพ้

- ไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่ตามเกณฑ์หมวด 1
(จงใจ-ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง)

ฟ้องศาลขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

ฟ้องเจ้าหน้าที่ /
หน่วยงานของรัฐ

ฟ้องผิด ฟ้องใหม่ได้
ภายใน 6 เดือน

อายุความการใช้สิทธิ
1 ปี / 10 ปี (ป.พ.พ. ม.448)

สิทธิการดำเนินคดีของผู้เสียหาย

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด (ต่อ)

► ข้อควรระวังในการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

1. หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่มีอำนาจ จะมีผลให้คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดไม่ชอบ แต่ยังมีผลให้คำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

(เรื่องเสรีที่ 232/2548 และ ศป.สส.ที่ อ.301/2562)

2. ระบุข้อกฎหมายให้ถูกต้องครบถ้วน

3. ขาดอายุความ

อำนาจและหน้าที่

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

- ▶ เสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้กระทำละเมิดต้องชดใช้ กล่าวคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่าการกระทำละเมิดหรือไม่ มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบต้องรับผิดชอบจำนวนเท่าใด ในกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหลายคนแต่ละคนมีส่วนความรับผิดชอบอย่างไร และความเสียหายที่เกิดขึ้น หน่วยงานของรัฐบกพร่องด้วยหรือไม่ รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นก่อนนำไปพิสูจน์ในชั้นการพิจารณาคดีของศาล

(ข้อ 8 ,เรื่องเสร็จที่ 193/2543 , ศป.สส.ที่ อ.768/2560)

ประเภทสำนวนการสอบสวนของ อปท. มี 5 ประเภท

1. ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน (ส.1)
2. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎหมาย (ส.2)
3. คนร้ายโจรกรรมทรัพย์สินหรือทรัพย์สินสูญหาย (ส.3)
4. อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ (ส.4)
5. อุบัติเหตุ (ส.5)

(นส.สถ.ที่ มท 0804.4/ว2062 ลว. 11 ต.ค. 2550)

ประเภทสำนวนการสอบสวนของ อปท. (ต่อ)

▶ แบบบันทึกการสอบสวน (สล.๑)

๑. ต้องแจ้งสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ
๒. คำถาม ผู้ให้ถ้อยคำจะตอบหรือไม่ก็ได้ (ไม่ตอบ ต้องมีเหตุผลสั้นๆ)
รวมทั้งแจ้งผู้ให้ถ้อยคำว่าเป็นบันทึกฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล
๓. มิให้ล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญา เพื่อจูงใจในการให้ถ้อยคำ

▶ แบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๑)

๑. เมื่อสอบสวนเสร็จให้เสนอรายงานผลการสอบสวน (สล.๑) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งพิจารณา
๒. รายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ควรมีรายละเอียดสอดคล้องกับประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑-๕)

แบบบันทึกการสอบสวน
(สล.๑)

(สล.1)

บันทึกการสอบสวน
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ตามคำสั่ง.....(หน่วยงาน).....ที่...../
ลงวันที่ เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง.....

สถานที่.....
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง.....เขต.....จังหวัด.....โทร.....
สถานที่ทำงาน.....ตั้งอยู่เลขที่.....แขวง.....
เขต.....จังหวัด.....โทร.....
บัตรประจำตัว.....เลขประจำตัวประชาชน.....
ออกให้โดย.....เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....
หมดอายุวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำด้วยความสมัครใจและสัจจริงดังนี้

1.....

แบบรายงานผลการสอบสวน
(สส.๒)

(สส. 2)

รายงานผลการสอบสวน
คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ตามคำสั่ง.....(หน่วยงาน).....ที่...../.....
ลงวันที่ เดือน..... พ.ศ.....

สถานที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1 ประเภทสำนวน

2 เรื่อง.....

3 ส่วนราชการ

4 วันเวลาเกิดเหตุ วันที่เดือน.....พ.ศ..... เวลาน.

5 สถานที่เกิดเหตุ

6 สาระสำคัญในข้อเท็จจริงบางประการ

1) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง

1.1 นาย..... (ผู้ก่อเหตุ)

1.2 นาย..... (ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง)

2) ความเสียหาย บาท (ตาย.....คน บาดเจ็บ.....คน)

3) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

4) ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการต่อไป/ส่ง ปปช.

5) คำสั่งพนักงานอัยการ สั่งฟ้อง/งดการสอบสวน...

6) คำพิพากษา ให้กรม.../นาย.....รับผิดชอบใช้เงินจำนวน.....บาท/ยกฟ้อง

7 ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๖)

แนวทางปฏิบัติกรณียานพาหนะของหน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย
จะต้องรายงานการสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

- ➔ พฤติการณ์การใช้ยานพาหนะของผู้ขับขี่ ผู้ควบคุม และผู้อนุญาต
- ➔ สรุปผลการสอบสวนของพนักงานสอบสวนในทุกกรณี
- ➔ ผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ หากไม่มีต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น

แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

- นส. มท ที่ มท 0804.4/ว 3989 ลว. 23 พ.ย. 2550 (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลว. ๒๕ ก.ย. ๒๕๕๐)

กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

กรณี	ลักษณะความเสียหาย	สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ)						หมายเหตุ
		คณะกรรมการ		ผู้เกี่ยวข้อง (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น)		ผู้บังคับบัญชา (ผบ.)		
						ขั้นต้น-กลาง/ ผู้ผ่านงาน	ขั้นสูง / ผู้อนุมัติ	
		ชื่อ	สัดส่วน	ตำแหน่ง	สัดส่วน			
1	การจัดจ้าง/จัดซื้อ ราคาแพง							
	1.1 วิธีการจัดซื้อ/จัดจ้าง ไม่ถูกต้อง	กก.พิจารณาผล	60	ฝ่ายพัสดุ	20	10	10	กรณีผ่าน จนท.ฝ่ายพัสดุ
		กก.พิจารณาผล	60	-		20	20	กรณีไม่ผ่าน จนท.ฝ่ายพัสดุ
		กก.พิจารณาผล	60	-		-	40	กรณีไม่ผ่าน จนท.ฝ่ายพัสดุ /ผบ.ขั้นต้น-กลาง
	1.2 กำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง							
	(1) ใช้ค่า Factor.F / ราคาวัสดุ ไม่ถูกต้อง	กก.กำหนดราคากลาง	70	ฝ่ายพัสดุ	15	10	5	กรณีผ่าน จนท.ฝ่ายพัสดุ
		กก.กำหนดราคากลาง	70	-		20	10	กรณีไม่ผ่าน จนท.ฝ่ายพัสดุ
		กก.กำหนดราคากลาง	70	-		-	30	กรณีไม่ผ่าน จนท.ฝ่ายพัสดุ /ผบ.ขั้นต้น-กลาง
	(2) คำนวณปริมาณงานผิดพลาด	กก.กำหนดราคากลาง	100	-		-	-	
	1.3 ไม่คัดเลือกผู้เสนอราคาต่ำสุดที่มีคุณสมบัติ							
	ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนด							
	(1) วิชิต์สอบราคา	กก.เปิดซอง	60	ฝ่ายพัสดุ	15	15	10	กรณีตาม (1) และ (2) จนท.ฝ่ายพัสดุ/ผู้ผ่านงานหักท้งแล้ว
	(2) วิชิต์ประกวดราคา	กก.พิจารณาผล	60	ฝ่ายพัสดุ	15	15	10	แต่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจสั่งอนุมัติ ให้ผู้อนุมัติรับผิดชอบ
								ร้อยละ 40 (จนท.ฝ่ายพัสดุ/ผู้ผ่านงาน ไม่ต้องรับผิดชอบ)

กรณี	ลักษณะความเสียหาย	สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ)						หมายเหตุ
		คณะกรรมการ		ผู้เกี่ยวข้อง (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น)		ผู้บังคับบัญชา		
						ขั้นต้น-กลาง/ ผู้ผ่านงาน	ขั้นสูง / ผู้อนุมัติ	
				ชื่อ	สัดส่วน			
2	การตรวจการจ้าง/ตรวจรับ ไม่ถูกต้อง							
	2.1 การก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ	กก.ตรวจการจ้าง	30	ผู้ควบคุมงาน	50	10	10	กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่าผู้บังคับบัญชามีเหตุที่น่าเชื่อว่าควรจะได้รู้ถึงการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ
		กก.ตรวจการจ้าง	40	ผู้ควบคุมงาน	60	-	-	กรณีผู้บังคับบัญชาไม่น่าจะรู้ว่าการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ ไม่ต้องรับผิดชอบ
	2.2 ส่งของไม่ตรงตามสัญญา	กก.ตรวจรับ	60	ฝ่ายพัสดุ	20	10	10	กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่า จนท.ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชา มีเหตุที่น่าเชื่อว่าควรจะได้รู้ถึงการส่งของไม่ตรงตามสัญญา
		กก.ตรวจรับ	100	-	-	-	-	กรณี จนท.ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชา ไม่น่าจะรู้ว่าการส่งของไม่ตรงตามสัญญา ไม่ต้องรับผิดชอบ
3	ไม่เรียกค่าปรับกรณีส่งมอบงาน/ของล่าช้า	กก.ตรวจการจ้าง/รับ	70	ฝ่ายพัสดุ	10	10	10	กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่า จนท.ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชา มีเหตุที่น่าเชื่อว่าควรจะได้รู้ถึงการส่งมอบงาน/ของล่าช้า
		กก.ตรวจการจ้าง/รับ	100	-	-	-	-	กรณี จนท.ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชา ไม่อาจทราบข้อเท็จจริงได้ว่ามีการส่งมอบงาน/ของ ล่าช้า ไม่ต้องรับผิดชอบ เช่น กก.ตรวจการจ้าง/รับ ปกปิดไม่แจ้งให้ทราบ,ลงนามตรวจรับ-ย้อนหลัง เป็นต้น

กรณี	ลักษณะความเสียหาย	สัดส่วนความรับผิดของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ)						หมายเหตุ
		คณะกรรมการ		ผู้เกี่ยวข้อง (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น)		ผู้บังคับบัญชา		
						ชั้นต้น-กลาง/ ผู้ผ่านงาน	ชั้นสูง / ผู้อนุมัติ	
				ชื่อ	สัดส่วน			
4	การใช้เงินผิดระเบียบ							
	4.1 ไม่นำเงินรายได้เข้าบัญชีที่เกี่ยวข้อง แต่นำไปใช้โดยผิดระเบียบ			ฝ่ายการเงิน	20	30	50	กรณีเป็นกรณีที่ผู้เสนอและผู้บังคับบัญชาปฏิบัติผิดหลัก- การเงินการคลัง กรณีผู้อนุมัติใช้อำนาจสั่งการและเป็นผู้อนุมัติ ให้รับผิดชอบเพิ่ม- จำนวนร้อยละ 100 (จนท.ฝ่ายการเงิน/ผู้ผ่านงาน ไม่ต้องรับผิด)
				-	-	100		
	4.2 จ่ายเงินเกินสิทธิ/ไม่มีสิทธิ/ผิดระเบียบ			ฝ่ายการเงิน	60	20	20	กรณีมีเงินงบประมาณ/เงินราชการสำหรับใช้จ่ายแล้ว แต่จ่าย ผิดระเบียบหรือจ่ายเกินกว่าสิทธิที่ควรได้รับ

คำอธิบายเพิ่มเติม

- กรณีเจ้าหน้าที่อยู่ในกลุ่มที่ต้องรับผิดชอบมากกว่า 1 คน เช่น คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีจำนวน 3 คน หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 2 คน ให้แต่ละคนรับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน
- ฝ่ายพัสดุ/ฝ่ายการเงิน หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายพัสดุ/ฝ่ายการเงินหรือที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ราชการและความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน
- แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่นี้ เป็นเพียงแนวทางประกอบการพิจารณาในเบื้องต้นเท่านั้น หากมีกรณีนอกเหนือจากแนวทางดังกล่าว ให้ดำเนินการดังนี้
 - กรณีที่มีความเสียหายทำนองเดียวกับลักษณะความเสียหายข้างต้นก็นำสัดส่วนดังกล่าวมาเทียบเคียงและปรับใช้ตามความเหมาะสม
 - กรณีมีข้อเท็จจริง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้บังคับบัญชาแตกต่างไปจากแนวทางข้างต้น ให้ปรับเปลี่ยนสัดส่วนใหม่ได้ตามความเหมาะสม
 - กรณีมีลักษณะความเสียหายนอกเหนือจากแนวทางข้างต้น ให้กำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แต่ละกรณีได้ตามความเหมาะสม

กรณีทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

กรณี	ลักษณะความเสียหาย	สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ)							หมายเหตุ
		ผู้ทุจริต	คณะกรรมการ		ผู้เกี่ยวข้อง (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น)		ผู้บังคับบัญชา		
			ชื่อ	สัดส่วน	ตำแหน่ง	สัดส่วน	ขั้นต้น-กลาง/ ผู้ผ่านงาน	ขั้นสูง / ผู้อนุมัติ	
1	รับเงินแล้วนำไปใช้ส่วนตัว								
	1.1 รับเงินแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงิน / แก้ไขหรือปลอมใบเสร็จรับเงิน	100			ฝ่ายการเงิน	60	20	20	
	1.2 ออกใบเสร็จรับเงินแล้วไม่นำเงินส่ง	100	กก.เก็บรักษาเงิน	60	ฝ่ายการเงิน	20	10	10	กรณี กก.เก็บรักษาเงิน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามระเบียบ
		100	-		ฝ่ายการเงิน	60	20	20	กรณี กก.เก็บรักษาเงิน ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนถูกต้องตาม- ระเบียบแล้ว ไม่ต้องรับผิดชอบ
	1.3 ไม่นำเงินฝากคลังหรือธนาคารให้ครบ จำนวนตามระเบียบกลับนำไปใช้ส่วนตัว	100			ฝ่ายการเงิน	60	20	20	
2	เบิกจ่ายเงินโดยทุจริต								
	2.1 ไม่มีหลักฐานการจ่าย	100			ฝ่ายการเงิน	60	20	20	
	2.2 ทำหลักฐานการจ่ายเท็จ	100			ฝ่ายการเงิน	60	40	-	กรณีตาม 2.2 และ 2.3 ผู้อนุมัติปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแล
	2.3 แก้ไขเอกสารการเบิกจ่าย	100			ฝ่ายการเงิน	60	40	-	ปล่อยให้มีการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ให้ผู้อนุมัติรับผิดชอบด้วย โดย ปรับสัดส่วนเท่ากับ 2.1

กรณี	ลักษณะความเสียหาย	สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ)							หมายเหตุ
		ผู้ทุจริต	คณะกรรมการ		ผู้เกี่ยวข้อง		ผู้บังคับบัญชา		
					(ตรวจสอบ/เสนอความเห็น)		ขั้นต้น-กลาง/ ผู้ผ่านงาน	ขั้นสูง / ผู้อนุมัติ	
			ชื่อ	สัดส่วน	ตำแหน่ง	สัดส่วน			
	2.4 แกะไขหรือเติมจำนวนเงินในเช็ค/ ใบถอนเงินให้สูงขึ้น	100			ผู้ลงนามในเช็ค/ ใบถอนเงิน	100	-	-	กรณีผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอนเงิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ เช่น ลงนามไว้ล่วงหน้าโดยยังไม่ได้กรอกจำนวนเงิน, เขียนจำนวนเงิน โดยเว้นช่องว่างข้างหน้าไว้ให้เติมได้, ไม่ขีดคร่อมเช็คส่งจ่ายให้ เจ้าหน้าที่โดยตรง เป็นต้น ให้ผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอนเงิน รับผิดชอบละส่วนเท่า ๆ กัน

คำอธิบายเพิ่มเติม

- กรณีเจ้าหน้าที่อยู่ในกลุ่มที่ต้องรับผิดชอบมากกว่า 1 คน เช่น คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีจำนวน 3 คน หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 2 คน ให้แต่ละคนรับผิดชอบละส่วนเท่า ๆ กัน
- ฝ่ายการเงิน หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายการเงินหรือที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ราชการและความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน
- แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่นี้ เป็นเพียงแนวทางประกอบการพิจารณาในเบื้องต้นเท่านั้น หากมีกรณีนอกเหนือจากแนวทางดังกล่าว ให้ดำเนินการดังนี้
 - กรณีที่มีความเสียหายทำนองเดียวกับลักษณะความเสียหายข้างต้นก็ให้นำสัดส่วนดังกล่าวมาเทียบเคียงและปรับใช้ตามความเหมาะสม
 - กรณีมีข้อเท็จจริง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้บังคับบัญชาแตกต่างไปจากแนวทางข้างต้น ให้ปรับเปลี่ยนสัดส่วนใหม่ได้ตามความเหมาะสม
 - กรณีมีลักษณะความเสียหายนอกเหนือจากแนวทางข้างต้น ให้กำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แต่ละกรณีได้ตามความเหมาะสม

การเสนอความเห็นของคณะกรรมการสอบฯ

- ▶ ระดับความร้ายแรงของการกระทำ หรือความเป็นธรรม เช่น
 - ผู้บังคับบัญชาไม่มีส่วนร่วมทุจริต ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้บังคับบัญชา
 - รายงานผู้บังคับบัญชาแล้ว ผู้บังคับบัญชาเพิกเฉยไม่สนใจ
 - มีความพยายามแก้ไขเยียวยาความเสียหายแล้ว
- ▶ หน่วยงานของรัฐผิดหรือบกพร่อง ต้องหักส่วนรับผิดชอบ เช่น
 - จนท.ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน หรือไม่สัมพันธ์กับงาน
 - มีงานประจำที่ต้องทำจำนวนมากหรือต้องทำภายในระยะเวลาที่เร่งรัด
 - แต่งตั้ง จนท. ไม่เหมาะสมงาน เช่น ไม่มีประสบการณ์
 - มีกฎระเบียบจำนวนมากและต้องปฏิบัติตามภายในเวลาที่จำกัด
 - ระบบการตรวจสอบภายในไม่ดี
 - เป็นเรื่องที่ตรวจพบยาก เนื่องจากการกระผิดต่อเนื่องหลายปี
- ▶ ไม่นำหลักฐานนี้ร่วมมาใช้บังคับ

- ▶ **ถาม :** ความเห็นของคณะกรรมการสอบฯ ผู้กัณฑ์ผู้สั่งแต่งตั้ง ต้องมีความเห็นตามคณะกรรมการสอบหรือไม่?
- ▶ **ตอบ :** ไม่ผู้กัณฑ์ ผู้สั่งแต่งตั้งสามารถมีความเห็นเป็นอย่างอื่นได้ ตามข้อ ๑๖ ของระเบียบสำนักนายกฯ

แบบตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ

กรณีผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหาย

(ตัวอย่าง)

- กรณีผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีส่วนกระทำ
ให้เกิดความเสียหาย

คำสั่งจังหวัด.....

ที่ /....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

ด้วยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/และหรือผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีมีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงการที่ดำเนินการโดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งแจ้งตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๑๓๘๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เมื่อมีข้อเท็จจริงปรากฏในเบื้องต้นว่า มีความเสียหายเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....(ระบุรายละเอียดของพฤติการณ์ที่มีการตรวจพบความเสียหาย เช่น กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด..... ได้ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ – พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... พบว่า โครงการ..... หมู่ที่..... ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณพ.ศ. เงินอุดหนุนสำหรับ.....(ตามหลักฐานเอกสารใบจัดสรร)..... งบประมาณจำนวนบาท มีการจัดทำราคากลางไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ได้รับความเสียหายจากการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเงินจำนวน..... บาท) ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... จึงเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดและเป็นหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายและต้องร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายด้วยเช่นกันในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ทั้งนี้ เปรียบเทียบความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๔

ผู้ว่าราชการจังหวัด..... อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประกอบกับ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ และข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด

/ของเจ้าหน้าที่...

ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงร่วมกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล /นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ประกอบด้วย

๑. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	ประธานกรรมการ
๒. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการ
๓. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการ
๔. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการ
๕. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดที่ได้รับการแต่งตั้งมีหน้าที่พิจารณา ข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับการกระทำละเมิด โดยตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่า มีการกระทำละเมิดเกิดขึ้นหรือไม่ มีความเสียหายจำนวนเท่าไร มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าไรโดยให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดดำเนินการสอบสวน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นของคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้ผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการ ได้รับทราบคำสั่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล...../นายกเทศมนตรี.....
/นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

แบบตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ

กรณีผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหาย

(ตัวอย่าง)

- กรณีผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนกระทำ
ให้เกิดความเสียหาย

คำสั่งจังหวัด.....
ที่ /....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

ด้วยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ ๓๙๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น/และหรือผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีมีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงการที่ดำเนินการโดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งแจ้งตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๓๓๘๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เมื่อมีข้อเท็จจริงปรากฏในเบื้องต้นว่า มีความเสียหายเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....(ระบุรายละเอียดของพฤติการณ์ที่มีการตรวจพบความเสียหาย เช่น กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด..... ได้ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... พบว่า โครงการ..... หมู่ที่..... ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เงินอุดหนุนสำหรับ.....(ตามหลักฐานเอกสารใบจัดสรร)..... งบประมาณจำนวนบาท มีการจัดทำราคากลางไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ได้รับความเสียหายจากการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเงินจำนวน.....บาท) ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... จึงเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดและเป็นหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายและต้องร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายด้วยเช่นกันในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๐ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ทั้งนี้เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๕๔ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล/นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... กระทำให้เกิดความเสียหายหรือมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... จึงไม่สามารถร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๕๐ กรณีเช่นนี้ นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัด.....ในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ /แก้ไข.....

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ / มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ / มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามข้อ ๑๒/๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๘๕๐/๒๕๕๑

ผู้ว่าราชการจังหวัด..... อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประกอบกับ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒/๑ และข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงร่วมกับนายอำเภอ..... (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ประกอบด้วย

๑. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	ประธานกรรมการ
๒. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการ
๓. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการ
๔. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการ
๕. นาย..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดที่ได้รับการแต่งตั้งมีหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับการกระทำละเมิด โดยตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่า มีการกระทำละเมิด เกิดขึ้นหรือไม่ มีความเสียหายจำนวนเท่าใด มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด โดยให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดดำเนินการสอบสวน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้ผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

นายอำเภอ.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

แบบตัวอย่างคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

(ตัวอย่าง)

- กรณีผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำสั่งจังหวัด.....

ที่ /.....

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชำระค่าสินไหมทดแทน

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่งที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หรือผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรณีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำให้เกิดความเสียหายหรือมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหาย) ออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการดำเนินการฟ้องคดีและการแจ้งคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินกรณีที่เกิดการพิจารณาส่วนงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และหรือกระทรวงการคลัง เห็นว่า เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ กรณีมีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงการที่ดำเนินการ โดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัด..... ได้อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประกอบกับมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ และข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ร่วมกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล...../นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีมีการตรวจพบว่า โครงการ..... งบประมาณ..... ขององค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เงินอุดหนุนสำหรับ..... (ตามหลักฐานเอกสารใบจัดสรร)..... งบประมาณจำนวน บาท มีการดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบของทางราชการ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน บาท

บัดนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด..... และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล...../นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว เห็นว่า ตามส่วนงานการสอบสวน

/จึงอาศัย...

จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๙ และความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๑๕๔๖/๒๕๕๙ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้กระทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติราชการด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

๑. นาย..... ตำแหน่ง..... หน้าที่..... พุทธการณความผิด.....
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน บาท
๒. นาย..... ตำแหน่ง..... หน้าที่..... พุทธการณความผิด.....
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน บาท
๓. นาย..... ตำแหน่ง..... หน้าที่..... พุทธการณความผิด.....
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน บาท

ฯลฯ

โดยให้บุคคลดังกล่าว ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนตามรายการข้างต้นให้กับจังหวัด..... ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ก็สามารถอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด..... ได้ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ซึ่งคำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้ง และขอเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย ตามนัยมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ และเมื่อมีการวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว หากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์สามารถทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรืออาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ไปยังศาลปกครองที่มีเขตอำนาจภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล...../นายกเทศมนตรี.....
/นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

แบบตัวอย่างคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

(ตัวอย่าง)

- กรณีผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำสั่งจังหวัด.....

ที่ /.....

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชำระค่าสินไหมทดแทน

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่งที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/หรือผู้กำกับดูแล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (กรณีผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำให้เกิดความเสียหายหรือมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหาย) ออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ร่วมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการดำเนินการฟ้องคดี และการแจ้งคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินกรณีผลการพิจารณาส่วนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และหรือกระทรวงการคลัง เห็นว่า เจ้าหน้าที่ กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีมีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงการที่ดำเนินการ โดย ใช้งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัด..... ได้อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ ๓๗๐/๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประกอบกับมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ร่วมกับนายอำเภอ..... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีมีการตรวจพบว่า โครงการ..... ใช้งบประมาณ..... ขององค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เงินอุดหนุนสำหรับ..... (ตามหลักฐานเอกสารใบจัดสรร)..... งบประมาณจำนวน บาท มีการดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน บาท เนื่องจากกรณีนี้ มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นายกององค์การ บริหารส่วนตำบล...../นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....กระทำให้เกิดความเสียหาย หรือมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ องค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... จึงไม่สามารถร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีดังกล่าวข้างต้นได้ เทียบเคียง ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๒๖/๒๕๕๐ ดังนั้น นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัด..... ในฐานะ ผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ /มาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ /มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติ /องค์การบริหาร...

องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและมาตรการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามข้อ ๑๒/๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการ ร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๘๕๐/๒๕๔๑

บัดนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด..... และนายอำเภอ..... ได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว เห็นว่า ตามสำนวน การสอบสวน

จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๙ ความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๑๕๔๖/๒๕๕๙ และมติคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมาย ของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้กระทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติราชการด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

๑. นาย..... ตำแหน่ง..... หน้าที่..... พฤติการณ์ความผิด.....
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน บาท
 ๒. นาย..... ตำแหน่ง..... หน้าที่..... พฤติการณ์ความผิด.....
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน บาท
 ๓. นาย..... ตำแหน่ง..... หน้าที่..... พฤติการณ์ความผิด.....
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน บาท
- ฯลฯ

โดยให้บุคคลดังกล่าว ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนตามรายการข้างต้นให้กับ จังหวัด..... ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ไม่เห็นด้วย กับคำสั่งดังกล่าว ก็สามารถอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด..... ได้ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ซึ่งคำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้ง และข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย ตามนัยมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ และเมื่อมี การวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว หากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์สามารถทำคำฟ้องเป็นหนังสือ ยื่นต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรืออาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ไปยังศาลปกครองที่มีเขตอำนาจภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

นายอำเภอ.....
สั่ง ณ วันที่ .. เดือน..... พ.ศ.

การออกคำสั่งต้องถูกต้องตามข้อเท็จจริง

- ▶ สตง.แจ้งผลการตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลแห่งหนึ่งว่า ฎีกาการเบิกจ่ายเงินโครงการจัดงานเทศกาลกินผัก เป็นค่าเชื้อโปโลสีขาว ๗๕๐ ตัว เป็นเงิน ๙๘,๗๐๗.๕๐ บาท เป็นรายจ่ายที่ไม่สมควรเบิกจ่ายจากงบประมาณ และฎีกาการเบิกจ่ายเงินโครงการจัดงานประเพณีไหว้เต่า เป็นค่าเชื้อโปโลสีแดง ๖๐๐ ตัว เป็นเงิน ๙๙,๕๑๐ บาท เป็นการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามหนังสือ ๓๘๔ เรื่อง การเบิกจ่ายค่าวัสดุเครื่องแต่งกาย ให้เรียกเงินสงเคราะห์คลังของเทศบาล ต่อมาเทศบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยคณะกรรมการสอบฯ เสนอความเห็นต่อนายกฯ ว่า การที่เทศบาลซื้อเสื้อดังกล่าวโดยไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้ว่าฯ เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหนังสือ ว๓๘๔ เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑๙๘,๒๑๗.๕๐ บาท นายกฯ เห็นชอบตามคณะกรรมการสอบฯ และได้มีคำสั่งให้ จนท. รับผิดชอบใช้ จำนวน ๕ ราย ซึ่งรายผู้ฟ้องคดี ในคำสั่งให้เหตุผลว่า ในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็น จนท.การเงินและบัญชี เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนเอกสารประกอบฎีกาตามฎีกาเบิกจ่ายเงิน ได้ตรวจสอบฎีกาว่าถูกต้อง แต่ไม่ตรวจว่า กรณีเรื่องนี้เป็นเรื่องค่าวัสดุเครื่องแต่งกายและอยู่นอกเหนือที่หลักเกณฑ์ มท.กำหนด การเบิกจ่ายต้องได้รับอนุมัติ

การออกคำสั่งต้องถูกต้องตามข้อเท็จจริง (ต่อ)

จากผู้ว่าฯ ก่อน จึงเป็นการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามหนังสือ ว384 และไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้หักหักหรือแก้ไขให้ถูกต้อง พฤติการณ์ถือได้ว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงิน 198,217.50 บาท จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในอัตราร้อยละ 30 ของความเสียหายดังกล่าว คิดเป็นเงิน 59,465.25 บาท ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า มท. ได้กำหนดประเภทของวัสดุเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลสามารถเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องขออนุมัติต่อผู้ว่าฯ ตามรายการที่กำหนดไว้ในหนังสือ หากจะเบิกจ่ายค่าวัสดุเครื่องแต่งกายนอกเหนือจากรายการในหนังสือดังกล่าว ต้องขออนุมัติต่อผู้ว่าฯ ก่อนการเบิกจ่าย การที่นายกฯ อนุมัติงบประมาณเบิกจ่ายเป็นค่าเสื้อผ้าประชาสัมพันธ์และเครื่องแต่งกายสำหรับร่วมกิจกรรม (เสื้อโปโล) เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนสวมใส่ จึงไม่ใช้การเบิกจ่ายวัสดุเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือ ว384

การออกคำสั่งต้องถูกต้องตามข้อเท็จจริง (ต่อ)

และไม่ใช่เป็นการเบิกจ่ายวัสดุเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหนังสือ มท. ดังกล่าว ดังนั้น การที่เทศบาลออกคำสั่งโดยให้เหตุผลว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็น จนท. การเงินและบัญชี เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนเอกสารประกอบฎีกาตามฎีกาเบิกจ่ายเงิน ได้ตรวจสอบฎีกาว่าถูกต้อง แต่ไม่ตรวจว่า กรณีเรื่องนี้เป็นเรื่องค่าวัสดุเครื่องแต่งกายและอยู่นอกเหนือที่หลักเกณฑ์ มท. กำหนดการเบิกจ่ายต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าฯ ก่อน จึงเป็นการให้เหตุผลในการออกคำสั่งพิพาทที่ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง (อ.๑๖๕/๒๕๖๓)

การรายงานสำนวนการสอบสวนของ อปท. (ละเมิดรัฐ)

► ระเบียบสำนักนายกฯ ข้อ 17 ว.2

“ให้ผู้แต่งตั้งสำนวนการสอบสวนภายใน 7 วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

► นส. มท. ที่ มท 0804.4/ว 785 ลว. 8 ก.พ. 2564

“ข้อ 1 ให้นำประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. 2562 มาใช้บังคับกับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ของ อปท. กรณีกระทำละเมิดต่อรัฐ”

การรายงานสำนวนการสอบสวนของ อปท. (ละเมิดรัฐ) (ต่อ)

▶ หลักเกณฑ์ตามประกาศที่ไม่ต้องรายงาน

1. ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ไม่เกินครั้งละ 1,000,000 บาท

2. ความเสียหายต่อทรัพย์สิน เกินครั้งละ 1,000,000 บาท ดังนี้

2.1 สาเหตุทั่วไป เช่น อุบัติเหตุเพลิงไหม้ ทรัพย์สินเสียหายหรือสูญหาย เป็นต้น ให้ผู้รับผิดชอบใช้ตั้งแต่ร้อยละ 75

2.2 ทุจริต ให้ผู้ทุจริตรับผิดเต็มจำนวน (ร้อยละ 100) และให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง (จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง) ชดใช้เต็มจำนวน

2.3 เงินขาดบัญชีหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หรือ ข้อบังคับ ให้ผู้กระทำจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ชดใช้เต็มจำนวน

3. ความเสียหายซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ จนท. ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ทั้งนี้ ให้ อปท. รายงานความเสียหายในระบบความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง

การรายงานสำนวนการสอบสวนของ อปท. (ละเมิดบุคคลภายนอก)

► นส. มท. ที่ มท 0804.4/ว 6086 ลว 9 ต.ค. 2563

“ข้อ 2 กรณี จนท. อปท. กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกให้ถือปฏิบัติตามหมวด 2 ของระเบียบสำนักนายกฯ ให้ มท. ในฐานะผู้กำกับดูแลทำหน้าที่แทน กค. ทั้งนี้ ตามนัย นส.สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0214/ว 235 ลว. 28 พ.ย. 2539

► นส. มท. ที่ มท 0804.4/ว 785 ลว. 8 ก.พ. 2564

“ข้อ 1 ให้นำประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. 2562 มาใช้บังคับกับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของ อปท. กรณีกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก”

► หลักเกณฑ์การรายงาน

- ความเสียหาย ไม่เกินครั้งละ 1,000,000 บาท ไม่ต้องส่งสำนวน แต่รายงานตามแบบ
- ความเสียหาย เกินครั้งละ 1,000,000 บาท ส่งสำนวนให้ มท. ตรวจสอบ

การออกคำสั่งใช้ค่าสินไหมทดแทน

พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดฯ

- ▶ ม. 10 ว.2 “สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง
- ▶ ม. 12 “ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด”

การออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

➤ ระเบียบสำนักนายกฯ

- ข้อ 18 ว.1 “เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังและแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้แต่งตั้งของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นสั่งการไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง
- ข้อ 18 ว.2 “เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลังแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน หรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความ

การออกคำสั่งใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

- สตง. ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของ ทน. จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างศาลห้อง คลอง คสล. และโครงการก่อสร้างสนามบาสเกตบอลและวอลเลย์บอล พบว่า คณะกรรมการ กำหนดราคากลางกำหนดราคาไม่ถูกต้อง ทำให้โครงการก่อสร้างศาลห้อง คลอง คสล. เสียหาย 458,191.85 บาท และโครงการก่อสร้างสนามบาสเกตบอลและวอลเลย์บอล เสียหาย 20,552.87 บาท รวมเสียหายจำนวน 478,744.72 บาท ทน.ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบฯ โดยคณะกรรมการ สอบฯ รายงานผลการสอบว่า นาง ก. ผอ.กองช่าง (ลาออกแล้ว) ประธาน นาง ข. นายช่าง (ลาออก) และนาย ค. นายช่าง กรรมการฯ รับผิดชอบใช้ คนละ 159,581.57 บาท โดยนายก ทน. เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบฯ เสนอ และส่งสำนวนการสอบสวนให้ กค. ตรวจสอบ ต่อมา กค. มีความเห็นให้นายก ทน. เป็นผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวด้วย นายก ทน. หัวหน้าหน่วยงานของรัฐยอมไม่อาจออกคำสั่งให้ตนเองหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนได้ เนื่องจากเป็นคู่กรณีต้องห้ามมิให้ทำการพิจารณาทางปกครอง ตาม ม.13 แห่ง พรบ.วิธี ปฏิบัติฯ นายก ทน. ต้องหยุดการพิจารณาทางปกครอง แล้วแจ้งให้ผู้ว่าฯ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา เหนือตนขึ้นไปหนึ่งชั้นทราบ เพื่อที่จะได้มีคำสั่งต่อไป ตาม ม.20 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติฯ ผู้ว่าฯ ใน สถานะผู้กำกับดูแลเทศบาลในจังหวัดให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงต้องเป็นผู้ออกคำสั่งให้นายก ทน. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ทน.

(เรื่องเสรีจที่ 523/2550)

การออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

- เมื่อนายก อบจ. ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของคณะกรรมการสอบฯ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้กำกับดูแล อบจ. มีคำสั่งแต่งตั้ง กรณีจึงถือได้ว่า ในขณะที่ออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน นายก อบจ. หัวหน้าหน่วยงานเป็นคู่กรณีตาม ม. 13 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติฯ ไม่สามารถดำเนินการออกคำสั่งให้ตนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ซึ่ง ม.20 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติฯ ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่ง ซึ่งได้แก่ผู้ว่าฯ ในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมดูแล การปฏิบัติราชการของ อบจ. ตาม ม.77 แห่ง พ.ร.บ.อบจ.ฯ เป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มติที่คณะกรรมการร่าง กม.มท. คณะที่ 1 เมื่อวันที่ 31 ก.ค. 2562)

การออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

- อนุญาตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยให้ ทต. ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากการแก้ไขงานตามสัญญาก่อสร้างคลองส่งน้ำของ ทต. ให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นเงิน 475,000 บาท นาย ก. นาย กข ทต. จึงได้รายงานผู้ว่าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบฯ และผู้ว่าฯ ได้ดำเนินการแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการสอบฯ ได้รายงานผลการสอบให้ผู้ว่าฯ ทราบ และผู้ว่าฯ เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบฯ และได้รายงานให้ กค. ตรวจสอบ กค. พิจารณาแล้วมีความเห็นให้เจ้าหน้าที่ ทต. ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การกระทำละเมิดรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ส่วน นาย ก. นาย กข ทต. ไม่ต้องรับผิดชอบ ต่อมา นาย ข. ได้รับการเลือกตั้งเป็นนาย กข ทต. คนใหม่ ผู้ว่าฯ ในฐานะผู้ แต่งตั้งจึงได้แจ้งให้ ทต. ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ตามความเห็น กค. จึงเป็น กรณีที่ผู้แต่งตั้งได้ดำเนินการเพื่อให้ออกคำสั่งชดใช้ ตามข้อ 18 ของระเบียบสำนัก นายฯ ทต. ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจึงมีอำนาจออกคำสั่ง ตาม ม.12 แห่ง พรบ.ละเมิดฯ โดยนาย ข. นาย กข ทต. คนปัจจุบันซึ่งมิได้เป็นผู้มีส่วนร่วมหรือมี ส่วนเกี่ยวข้อง ย่อมมีอำนาจออกคำสั่งชดใช้

(เรื่องเสรีจี้ 335/2550)

การออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

➤ กรณีผู้กระทำละเมิดตาย

- 1. เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เสียหายได้ออกคำสั่งให้ จนท. ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ต่อมา จนท. ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ตามคำสั่งดังกล่าวตาย ทายาทผู้รับมรดกของผู้ตายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว หากทายาทไม่ยอมชำระค่าสินไหมทดแทน หน่วยงานของรัฐที่เสียหายสามารถยึดหรืออายัดทรัพย์สินของทายาทได้ แต่ต้องไม่เกินมูลค่าหรือราคาทรัพย์สินมรดก (ศป.สส.ที่ อ.2138/2559)
- 2. กรณีที่ จนท. ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตายก่อนที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หน่วยงานของรัฐที่เสียหายไม่สามารถออกคำสั่งเรียกให้ จนท. ที่ตายรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ เนื่องจาก จนท. ที่ตายไม่มีสภาพบุคคลที่จะรับคำสั่งได้ และไม่สามารถออกคำสั่งเรียกให้ทายาทชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ เนื่องจากทายาทไม่ใช่ จนท. ผู้กระทำละเมิด หน่วยงานของรัฐที่เสียหายต้องใช้สิทธิเรียกร้องเอาจากกองมรดก โดยนำคดีไปฟ้องต่อศาล

(ศป.สส.ที่ อ.920/2558, เรื่องเสรีจที่ 420/2551)

การออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ต่อ)

➤ สดง. ได้ตรวจสอบงบการเงินของ ทม. ปรากฏว่า การดำเนินการตามโครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ซึ่งใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมการปกครอง และได้โอนมาเป็นของ สด. มีการขยายระยะเวลาก่อสร้างโดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งไม่ถูกต้องตามระเบียบ มท. ว่าด้วยการพัสดุฯ ทำให้ ทม. ได้รับความเสียหายจากการไม่ได้รับเงินค่าปรับในการส่งมอบงานล่าช้า จึงให้ตรวจสอบและให้เรียกเงินค่าปรับคืน ทม. เป็นเงิน 3,534,409 บาท ซึ่งตาม ม.12 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นผู้ออกคำสั่งให้ จนท.ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- การที่เจ้าหน้าที่ของ ทม. ขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญาโดยไม่มีเหตุอันควรตามที่กำหนดในระเบียบ มท. ว่าด้วยการพัสดุฯ ทำให้ ทม. ไม่สามารถใช้สิทธิตามสัญญาเรียกค่าปรับ ทม. จึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่เสียหาย

- โครงการก่อสร้างใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจของ สด. (เดิม ปค.) ซึ่งเป็นส่วนราชการเบิกจ่ายเงิน ประกอบกับแนวทางปฏิบัติ กค. เกี่ยวกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจกำหนดให้ส่วนราชการผู้เบิกจ่ายเงินมีหน้าที่นำเงินคงเหลือหรือเงินค่าปรับส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน สด. จึงมีส่วนได้เสียติดตามเงินค่าปรับส่งคลัง จึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่เสียหายเช่นกัน (เรื่องเสร็จที่ 362/2549)

อายุความ

➤ พ.ร.บ.ละเมิดฯ

- ม. 9 “ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย”

- ม. 10 ว.2 “สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบแต่กระทำการคลั่งตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทำการคลั่ง”

➤ ป.พ.พ.

- ม.448 “ว.1 สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปี นับแต่วันทำละเมิด

ว.2 แต่ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิใช่โทษตามกฎหมายลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความทางอาญายาวกว่าที่กล่าวมานั้นไซ้ ท่านให้เอาอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ

อายุความ (ต่อ)

กรณีละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

อายุความ (ต่อ)

กรณีละเมิดต่อบุคคลภายนอก

อายุความ (ต่อ)

➤ อายุความ 10 ปี (ยาว)

- ม.แห่งหนึ่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีและ จนท.อื่นอีก 3 คน เป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ในการกำหนดราคา ปรากฏว่า ไม่ได้ใช้ค่า Factor F ในการคำนวณ และไม่ได้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ส่งผลให้ราคากลางที่กำหนดสูงกว่าราคากลางที่ควรจะเป็น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 155,902.24 บาท ม. จึงมีคำสั่ง ลว. 17 ก.ค. 2555 ให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ม.ได้ทำสัญญาจ้าง เมื่อวันที่ 30 ต.ค. 2544 และเมื่อวันที่ 12 พ.ย. 2544 วันทำละเมิดจึงเริ่มตั้งแต่วันที่ทำสัญญาดังกล่าว กรณีจึงเป็นออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อพ้น 10 ปีนับแต่วันละเมิด

(สป.สส. ที่ อ.354/2560)

อายุความ (ต่อ)

- ทต. กำหนดแผนจัดซื้อรถตักหน้าขุดหลัง 1 คัน ราคา 3,800,000 บาท คณะกรรมการกำหนดราคากลางซึ่งมีผู้ฟ้องคดีทั้งสามรวมอยู่ด้วยได้กำหนดราคากลาง ในวงเงิน 3,800,000 บาท ทต. ได้ประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผลการประกวดราคา บริษัท ก. ชนะการประกวดราคา และได้ทำสัญญาซื้อขาย ลว.30 พ.ค. 2550 และจ่ายเงินให้บริษัท ก. เมื่อวันที่ 15 มิ.ย. 2550 ต่อมาผู้ร้องเรียนว่าจัดซื้อรถในราคาที่ไม่เหมาะสมและมีการทุจริต ทต. จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบฯ และรายงานให้ กก. ตรวจสอบ ต่อมา ทต. มีคำสั่งตามความเห็นของ กก. เมื่อวันที่ 14 มิ.ย. 2560 (ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่ง 16 มิ.ย. 2560 จึงถือเป็นวันที่คำสั่งทางปกครองมีผลใช้ยันได้) ดังนั้นจึงถือว่า วันที่ 15 มิ.ย. 2550 วันที่ ทต. จ่ายเงินให้บริษัท ก. เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดี ทั้งสามกระทำละเมิด และการที่ ทต. มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ เมื่อวันที่ 16 มิ.ย. 2560 จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเกิน 10 ปี

(ศป.สส. ที่ อผ.26/2565)

- กรณีตรวจรับงานไม่ถูกต้อง อายุความ 10 ปี เริ่มนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐเบิกจ่ายเงิน

อายุความ (ต่อ)

- ▶ สตง.ภาค 9 ได้ตรวจสอบการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะโดยวิธีพิเศษ 4 ปี รวม 4 ครั้ง พบว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษไม่ได้ติดต่อกับเจ้าของที่ดินโดยตรง เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ 50 (6) ของระเบียบ มท. ว่าด้วยการพัสดุฯ พ.ศ. 2535 เป็นเหตุให้ ทน.ลำปาง ได้รับความเสียหายจากการซื้อที่ดินในราคาที่สูงกว่าราคาที่เจ้าของที่ดินตกลงขายและได้รับเงินจริง เห็นสมควรให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีกับ คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษทั้งสี่ครั้ง ผู้สนับสนุนการกระทำผิดของ คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษดังกล่าว และผู้อำนวยการกองคลัง ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบละเมิด และดำเนินการทางวินัยกับคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษทั้งสี่ครั้ง และเจ้าหน้าที่การเงินที่เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายในการจัดซื้อที่ดินครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 ต่อมา ทน.ลำปาง จึงมีคำสั่งที่ 401/2551 ลงวันที่ 9 เมษายน 2551 แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด และวันที่ 11 เมษายน 2551 ได้ร้องทุกข์ต่อ พนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษทั้งสี่ครั้ง อันมีผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ด้วย ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือ

อายุความ (ต่อ)

(ต่อ) รักษาทรัพย์ใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์นั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตาม ป.อาญา มาตรา 151 และมาตรา 157 ประกอบกับมาตรา 83 ในทางละเมิด คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเห็นว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 อันมีผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ด้วย ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์พอสมควร ไม่ถือว่ามีเจตนาทุจริตหรือจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้ ทน.ลำปาง ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบ จึงรายงานกระทรวงการคลังตรวจสอบ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2554 แจ้ง ทน.ลำปาง ทราบถึงผลตรวจสอบ โดย ทน.ได้รับหนังสือ 1 กรกฎาคม 2554 ว่า พฤติการณ์ของคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 3 รวมผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 60 ของความเสียหาย 1,619,620 บาท คิดเป็นเงิน 971,772 บาท รับผิดชอบคนละเท่าๆ กัน เป็นเงินคนละ 323,924 บาท อย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏ

อายุความ (ต่อ)

(ต่อ) ข้อเท็จจริงว่า ทน.ลำปาง ได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินกับนายสุภกิจ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2542 และ ทน.ลำปาง ได้เบิกจ่ายเงินค่าที่ดิน ตามฎีกา ลงวันที่ 30 มีนาคม 2542 การที่ ทน.ลำปาง มีคำสั่ง ที่ 1530/2554 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2554 ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเป็นการออกคำสั่งเมื่อพ้น 10 ปี นับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา 448 แห่ง ป.พ.พ. อย่างไรก็ดี เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ทน.ลำปาง ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษทั้งสี่ครั้งอันมีผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ด้วยดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นกรณีที่ ทน.ลำปาง มีเจตนาให้ผู้ฟ้องคดีได้รับโทษในความผิดที่ได้มีการกล่าวหา เมื่อความผิดอาญาที่กล่าวหา มีอายุความยี่สิบปีและสิบห้าปี ตามลำดับ ตามมาตรา 95 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) แห่ง ป.อาญา อันเป็นกรณีที่อายุความอาญายาวกว่าอายุความทางแพ่ง การใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งจึงใช้อายุความอาญาที่ยาวกว่ามาบังคับ ตามมาตรา 448 วรรคหนึ่ง แห่ง ป.พ.พ. ประกอบกับมาตรา 51 วรรคหนึ่ง แห่ง ป.วิ.อาญา ดังนั้น วันที่ทำละเมิดจึงเกิดขึ้น วันที่ 30 มีนาคม 2542 การที่ ทน.ลำปาง ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเป็นการออกคำสั่งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

(ศป.สส. ที่ อ.803/2561)

อายุความ (ต่อ)

➤ อายุความ 2 ปี (สั้น)

- ต้องอยู่ภายในอายุความ 10 ปี

- ม. 10 ว.2 พ.ร.บ.ละเมิดฯ กำหนดสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจาก จนท. ทั้งกรณีเป็นการกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่และมีใช้การปฏิบัติหน้าที่ มีอายุความ 2 ปี นับแต่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัว จนท. ผู้ต้องรับผิดชอบ ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจรู้ได้สองทาง คือ 1) รู้ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และ 2) รู้จากรายงานของ คณะกรรมการสอบฯ (เรื่องเสรีจที่ 434/2544 เรื่องเสรีจที่ 426/2546 และเรื่องเสรีจที่ 353-354/2547)

- นายก อบต. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบฯ และได้พิจารณาและเห็นชอบตาม รายงานผลการสอบสวน เมื่อวันที่ 13 ก.พ. 2556 ดังนั้น วันที่ 13 ก.พ. 2556 จึงเป็นวันที่ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ทราบรายงานของคณะกรรมการสอบฯ ซึ่งถือเป็นวันที่ได้รู้ถึง การละเมิดและรู้ตัว จนท. ผู้ฟ้องจะต้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน และเป็นวันเริ่มนับอายุ ความ 2 ปี (เรื่องเสรีจที่ 645/2559)

อายุความ (ต่อ)

➤ อายุความ 1 ปี นับแต่มีความเห็นตาม กค. (ละเมิดรัฐ)

- ต้องอยู่ภายในอายุความ 10 ปี

- ทต.ได้ส่งสำนวนการสอบสวนโดยเห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ ให้ กค. ตรวจสอบ ตามข้อ 17 ของระเบียบสำนักนายกฯ และ กค. ตรวจสอบแล้วเห็นว่า มีผู้ต้องรับผิดชอบ ทต.จึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายในอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่ ทต.มีความเห็นตาม กค. ตาม ม.10 ว.2 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ เมื่อ กค. โดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้ง และ ทต.ได้รับหนังสือ เมื่อวันที่ 13 มิ.ย. 2560 และหัวหน้าหน่วยงานได้สั่งการในวันเดียวกันว่า ดำเนินการตามที่เสนอ กรณีจึงถือว่า วันที่ 13 มิ.ย. 2560 เป็นวันที่มีคำสั่งตามความเห็นของ กค. อายุความ 1 ปี จึงเริ่มนับตั้งแต่วันดังกล่าว

(ศป.สส. ที่ อผ.26/2565)

อายุความ (ต่อ)

- อายุความ 1 ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย (ละเมิดบุคคลภายนอก)
- กรณีบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหาย ให้เริ่มนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐได้วางฎีกาเบิกจ่ายให้แก่บุคคลภายนอก
- กรณีบุคคลภายนอกยื่นฟ้องต่อศาลและศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหาย ให้เริ่มนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐได้วางฎีกาเบิกจ่ายให้แก่บุคคลภายนอกหรือวันที่วางเงินต่อศาล

อายุความ (ต่อ)

➤ อายุความสะดุดหยุดลง (อายุความสั้น)

- ทต. ออกคำสั่งให้ จนท.ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลว 20 เม.ย. 2555 อายุความ 2 ปี จึงสะดุดหยุดลง เนื่องจากมีการกระทำอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี ตาม ม.193/14 (5) แห่ง ป.พ.พ. ตั้งแต่วันที่ลว 20 เม.ย. 2555 ต่อมา กค. มีความเห็นในสำนวนสอบสวนดังกล่าว และ ทต. ต้องออกคำสั่งตามความเห็น กค. จึงถือได้ว่ามีเหตุทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดลง จึงให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก กค. ตาม ม.193/15 แห่ง ป.พ.พ.

(คำสั่ง ศป.สส. ที่ 844/2557)

อายุความ (ต่อ)

- นายโสภา อดีต นายก อบต. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่นายทองวรรณ นายก อบต.คนปัจจุบัน ได้วินิจฉัยสั่งการไว้ ต่อมานายโสภาก็เข้ามาดำรงตำแหน่งนายก อบต. อีกครั้ง และได้ออกคำสั่งให้ตนและ จนท. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลว. 9 ก.พ. 2558 ซึ่งเป็นการดำเนินการภายในอายุความ โดยการออกคำสั่งดังกล่าว เป็นการออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่ง อบต.อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล กรณีจึงเป็นการกระทำอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี ตาม ม.193/14 (5) แห่ง ป.พ.พ. อายุความจึงระงับขาด

การเริ่มนับอายุความใหม่จะต้องปรากฏกรณีทำให้อายุความระงับขาดลงสิ้นสุดแล้วเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น ตาม ม. ม.193/15 แห่ง ป.พ.พ. ดังนั้น เมื่อนายโสภาก็มีคำสั่ง เมื่อวันที่ 16 มี.ค. 2558 เพิกถอนคำสั่งเดิม กรณีจึงเป็นเหตุให้อายุความระงับขาดลงนั้นสิ้นสุดลงเมื่อได้มีคำสั่งเพิกถอนดังกล่าว ดังนั้น นายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแลจึงสามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้นายโสภาและ จนท. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ 16 มี.ค. 2558

(เรื่องเสรีจที 645/2559)

อายุความ (ต่อ)

- กรณีการกระทำละเมิดของ จนท. ที่เป็นกระทำความผิดในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ให้นำอายุความทางอาญาที่ยาวกว่ามาใช้ในทางแพ่งได้

(เรื่องเสร็จที่ 641/2553)

- การที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐอันเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่ง พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ 2539 หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่โดยการอาศัยอำนาจตามมาตรา 12 แห่ง พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ 2539 ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด การออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำละเมิด อย่างไรก็ดี ถ้าการกระทำละเมิดมีมูลหรือมีเหตุจากการกระทำความผิดอาญา อายุความในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งจากเจ้าหน้าที่ ต้องคำนึงอายุความทางอาญาด้วย หากอายุความทางอาญามีอายุความยาวกว่าอายุความทางแพ่งก็ให้ใช้อายุความอาญาแทน

(ศป.สส. ที่ อ.803/2561)

อายุความ (ต่อ)

➤ กรณีความรับผิดทางละเมิดขาดอายุความ 10 ปี

- ต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้แล้วเสร็จ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนว่า สิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้ขาดอายุความแล้ว ก็ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบฯ เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดในกรณีที่ทำให้ขาดอายุความ

(เรื่องเสร็จที่ 508/2542)

การอุทธรณ์

➤ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

➤ - ม. 5 “คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(1) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพ สิทธิ หรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ”

➤ ม. 44 ว.1 “ภายใต้บังคับมาตรา 48 ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรีและไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณี อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้น โดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายใน**สิบห้าวัน**นับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว”

ว.2 “คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือ โดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย”

การอุทธรณ์ (ต่อ)

รูปแบบของคำอุทธรณ์ (ม.๔๔)

๑. อุทธรณ์ต้อง**ทำเป็นหนังสือ**

๒. คำอุทธรณ์ต้องมีข้อโต้แย้งว่า **ไม่เห็นด้วย**กับคำสั่งทางปกครองนั้น
อย่างชัดเจน

๓. คำอุทธรณ์ต้องมี**ข้อเท็จจริง**หรือ**ข้อกฎหมาย**ที่อ้างอิงประกอบด้วย

การอุทธรณ์ (ต่อ)

- ม.45 ว.1 “ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย”
- ว.2 “ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ”
- ว.3 “เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ทำคำสั่งทางปกครอง (มาตรา ๔๕)

พิจารณาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ทั้งหมดหรือ
บางส่วน

เปลี่ยนแปลงคำสั่ง
ทางปกครอง

แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ

ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ทั้งหมดหรือ
บางส่วน

รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไป
ยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ

การอุทธรณ์ (ต่อ)

➤ กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

- ข้อ 2 การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็น
ด้วยกับคำอุทธรณ์ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(10) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้บริหารท้องถิ่น
หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น

(11) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บริหารองค์การบริหารส่วน
จังหวัด หรือในฐานะราชการในส่วนภูมิภาค

การอุทธรณ์ (ต่อ)

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์
กรณีผู้ทำคำสั่งทางปกครองไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์

☺ คำสั่งอธิบดี	➡	ปลัดกระทรวง	
☺ คำสั่งปลัดกระทรวง	➡	รัฐมนตรี	
☺ คำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด	➡	รัฐมนตรี	
☺ คำสั่งนายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด			➡ผู้ว่าราชการจังหวัด
☺ คำสั่งผู้บริหาร อปท.	➡	ผู้ว่าราชการจังหวัด	
☺ คำสั่งเจ้าหน้าที่ อปท.	➡	ผู้บริหารท้องถิ่น	

การอุทธรณ์ (ต่อ)

กำหนดเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์
(ม. ๔๕)

ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับรายงานจากผู้ทำคำสั่งทางปกครอง

มีเหตุจำเป็นพิจารณาไม่เสร็จ ขยายได้ ๓๐ วัน

แจ้งการขยายเวลาให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

การอุทธรณ์ (ต่อ)

การแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีปกครอง

1. คำสั่งทางปกครองใดที่อาจถูกฟ้องต่อศาลปกครองได้ ให้ผู้ออกคำสั่งทางปกครองระบุว่าผู้มีส่วนได้เสียอาจฟ้องต่อศาลปกครองไว้ท้ายคำสั่งหรือในหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว
2. ระบุวิธียื่นคำฟ้องว่าการยื่นคำฟ้องอาจทำเป็นหนังสือไปยื่นต่อศาลโดยตรง หรือยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และศาลที่จะฟ้องได้แก่ ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองจังหวัดใด
3. ระบุระยะเวลาสำหรับการยื่นคำฟ้องตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

การอุทธรณ์ (ต่อ)

- กรณีหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเรียกให้ จนท.ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของ กก. ตามข้อ 18 ของระเบียบสำนักนายกฯ เมื่อมีการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์จึงต้องผูกพันตามความเห็นของ กก. ด้วย

(เรื่องเสร็จที่ 668/2551)

- ระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่กำหนดไว้ใน พรบ.วิธีปฏิบัติราชการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำสั่งทางปกครองอาจถูกโต้แย้งไม่มีที่สิ้นสุดอันจะทำให้เกิดความไม่มั่นคงแน่นอนทางกฎหมาย ระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองจึงเป็นระยะเวลาที่มีผลบังคับทั้งต่อคู่กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง และต่อ จนท. ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ กล่าวคือ การที่มีการยื่นอุทธรณ์เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว คู่กรณีย่อมเสียสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอุทธรณ์ ขณะเดียวกัน จนท. ย่อมไม่มีอำนาจที่จะรับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์

(เรื่องเสร็จที่ 213/2550)

การพิจารณาชดเชยค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอก

➤ นส.มท. ที่ มท 0804.4/ว 6086 ลว 9 ต.ค. 2563

- ข้อ 2 ว.2 ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ 3 ต.ค. 2554

หลักเกณฑ์

1. ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ร่างกายหรือชีวิต

- ค่ารักษาพยาบาล (เท่าที่จ่ายจริง) **ไม่เกิน 50,000 บาท** ต่อราย /มีใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาลมาแสดงเป็นหลักฐาน

2. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างเจ็บป่วย

ก. มีรายได้ไม่แน่นอนหรือไม่มีรายได้ประจำ **ไม่เกินวันละ 300 บาท** ตามจำนวนวันที่แพทย์มีหนังสือรับรองให้หยุดรักษาตัว **แต่ไม่เกิน 60 วัน** ต่อราย

ข. มีรายได้ประจำ **ไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท** ตามจำนวนวันที่แพทย์รับรองให้หยุดรักษาตัว **แต่ไม่เกิน 2 เดือน** ต่อราย

การพิจารณาخذใช้ค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอก (ต่อ)

3. ค่าชดเชยแทนการสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนของร่างกาย ให้เทียบเคียงกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และ อัตราในการจ่ายเงินสงเคราะห์และกำหนดลักษณะของความพิการทุพพลภาพขนาดหนัก จนเป็น อุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพหรือในการดำรงชีพ พ.ศ. 2544 โดยอนุโลม แต่จ่ายได้ **ไม่เกิน 100,000 บาท** ต่อราย
4. ค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการจัดการศพตามประเพณีทางศาสนา หรือประเพณีแห่งท้องถิ่น ชดใช้ตามที่จ่ายจริง **ไม่เกิน 40,000 บาท** ต่อราย
5. ค่าขาดไร้อุปการะ ต้องเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากผู้ตายตาม ป.พ.พ. จ่ายให้ทายาท **คนละ 20,000 บาท** ต่อราย
6. ให้หัวหน้าหน่วยงาน พิจารณาภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวน
7. ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งผลการพิจารณาโดยเร็ว
 - ผู้ขอพอใจ เบิกจ่ายเงินภายใน 7 วัน
 - ผู้ขอไม่พอใจ มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้ยื่นคำขอได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย

การพิจารณาชดใช้ค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอก (ต่อ)

8. ค่าสินไหมทดแทนที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดหรือค่าสินไหมทดแทนกรณีอื่นอันพึงมีนอกเหนือจากประกาศนี้ให้หน่วยงานของรัฐขอทำความตกลงกับ มท. เป็นรายกรณี

- มท. ได้มีคำสั่ง ที่ 551/2564 ลว. 2 มี.ค. 2564 มอบอำนาจให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทนกรณี อปท. ขอทำความตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินอัตรา

กรณีศึกษา

- เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2563 สิบเอก บ. หัวหน้างานป้องกันและรักษาความสงบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองได้มีหนังสือรายงานอุบัติเหตุว่ากรณี นาย ค. รองหัวหน้าเวรชุด 2 ในฐานะเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้ออกสำรวจและตรวจสอบเครื่องสูบน้ำสะพานหนองแสง เครื่องสูบน้ำระบบไฟฟ้าแยกเทศาประดิษฐ์ และเครื่องสูบน้ำระบบไฟฟ้าแยกสมุทรบรรหาร โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวหมายเลขทะเบียน บจ 5489 ขณะเดินทางกลับเทศบาลเมือง โดยขับเข้ามาตามถนนสุนทรวิจิตรมุ่งหน้าไปทางทิศใต้ เมื่อมาถึงสามแยกการทองเทียวกว้างประเทศไทยประจำจังหวัด ได้เปิดไฟเลี้ยวขวาและชะลอรถ เมื่อเห็นว่ารถทางตรงซึ่งมีรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน 1 กฉ 8754 คาดว่าจะสามารถเลี้ยวรถผ่านได้

การพิจารณาชดใช้ค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอก (ต่อ)

จึงได้หักเลี้ยวรถเพื่อมุ่งสู่ถนนข้างศาลากลาง เมื่อรถเคลื่อนตัวมาอยู่บริเวณกลางช่องทางเดินรถฝั่งขวา รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวซึ่งขับเข้ามาด้วยความเร็วสูงพุ่งเข้าชนที่บริเวณไฟเลี้ยวด้านหน้าซ้ายของรถยนต์ที่นาย ค. เป็นผู้ขับขี่ เป็นเหตุให้นาย ป. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ และรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน 1 กฉ 8754 ได้รับความเสียหายทั้งคัน ส่วนรถยนต์ของนาย ค. ได้รับความเสียหายที่กระจกหน้า กระจกเก็บหลัง กระจกมองข้างซ้าย ฝากระโปรงรถ ประตูด้านซ้าย ล้อมีรอยแตกร้าว

➤ คณะกรรมการสอบฯ เห็นว่า

1. พฤติการณ์ของนาย ค. ถือว่าขับขี่รถเลี้ยวขวาในทางที่สวนกันโดยมีรถอื่นสวนมาในระยะมากกว่า 100 เมตร ตาม ม. 52 แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ และไม่ใช้การขับขี่รถโดยเป็นที่น่าสนใจ เสี่ยงอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ตาม ม. 43 (4) ม. 157 แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ อย่างไรก็ตาม ในภาวะของผู้ใช้ถนนขณะที่จะขับขี่รถเลี้ยวขวาในทางที่สวนกันโดยมีรถอื่นขับเข้ามาในภาวะเช่นนั้น นาย ค. ควรใช้ความระมัดระวังให้ผู้ขับขี่รถอื่นที่สวนมาขับขี่ผ่านไปก่อน จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และนายคำรณ แก้วมาลา อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ การกระทำของนายคำรณ แก้วมาลา จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ

การพิจารณาชดเชยค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอก (ต่อ)

แต่ไม่ถึงกับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เนื่องจากนาย ค. ได้ใช้ความระมัดระวังแล้วโดยการปฏิบัติตาม ม. 43 (4) และม. 52 แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ

2. พฤติการณ์ขับขีรถจักรยานยนต์ของนาย ป. ผู้เสียชีวิต บ่งชี้ว่า ผู้เสียชีวิต ได้ขับขีรถด้วยความเร็วสูง ซึ่งหากผู้เสียชีวิตลดความเร็วในการขับขีรถมากกว่านี้อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในครั้งนี้คงจะไม่รุนแรงจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย ประกอบกับตามรายงานการสอบสวนปรากฏว่า ผู้เสียชีวิตมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดวัดได้ 185 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้เสียชีวิตมีส่วนประมาทอยู่ด้วย เพราะบุคคลในภาวะเช่นเดียวกับผู้เสียชีวิต ผู้ใช้รถใช้ถนนซึ่งมีสภาพอากาศครึ้ม ถนนเปียกหลั้กฝนตก อีกทั้งขับขีรถในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น จะต้องขับขีรถจักรยานยนต์ด้วยความระมัดระวังโดยใช้ความเร็วไม่สูง และลดความเร็วลงเมื่อใกล้จะถึงทางแยก ประกอบกับมีรถยนต์คันอื่นรอเลี้ยวตัดช่องทางเดินรถอยู่ แต่ผู้เสียชีวิตกลับไม่ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นเลย ผู้เสียชีวิตจึงเป็นผู้มีส่วนประมาทก่อให้เกิดความเสียหายด้วย ดังนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพราะความประมาทที่ไม่ยิ่งหย่อนกันของทั้งสองฝ่าย จึงเห็นว่า เทศบาลเมือง ควรรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทายาทของผู้เสียหายกึ่งหนึ่งของจำนวนค่าเสียหายที่ผู้เสียชีวิตได้รับจากอุบัติเหตุครั้งนี้

การพิจารณาชดเชยค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอก (ต่อ)

3. ให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทน ดังนี้

3.1 ค่าขาดไร้อุปกรณ์เครื่องใช้เสียหายเรียกร้อยมา 2,000,000 บาท พิจารณาให้ 1,751,040 บาท

3.2 ค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการจัดการศพของผู้ตาย ผู้เสียหายเรียกร้อยมา 350,000 บาท พิจารณาให้ 235,411 บาท

3.3 ค่าเสียหายต่อทรัพย์สิน รถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน 1 กฉ 8754 จำนวน 102,080 บาท พิจารณาให้ 55,800 บาท

รวมค่าเสียหายที่คณะกรรมการสอบฯ พิจารณาให้จ่าย 2,042,251 บาท แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นเพราะความประมาทที่ไม่เพียงพอของทั้งสองฝ่าย เห็นควรชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายกึ่งหนึ่งของจำนวนค่าเสียหาย คิดเป็นเงิน 1,021,125.50 บาท

4. เทศบาลเมือง ไม่อาจใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาจากนาย ค. เนื่องจากการกระทำของนาย ค. ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงยอมได้รับความคุ้มครองตาม ม. 5 แห่ง พ.ร.บ.ละเมิดฯ

- นายกเทศมนตรีเมือง น. เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบฯ เสนอ
- รายงานให้ มท.ตรวจสอบสำนวน (ความเสียหายเกิน 1,000,000 บาท)

(หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓)

๑

เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

ถือปฏิบัติตาม

หมวด ๑

ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่
ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
การผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่
ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕

กรณีไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ
ให้ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๕๕๑/๒๕๖๔
ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ มอบอำนาจ
รมว.มท. ให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทน

(หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓)

๒

เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

ถือปฏิบัติตาม

หมวด ๒
ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
ให้ถือปฏิบัติตามประกาศ กค
เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณี
เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด
ต่อบุคคลภายนอก ลว ๓ ต.ค. ๒๕๕๔

กรณีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามหลักเกณฑ์
ให้เบิกจ่ายให้แก่ผู้เสียหายโดยเร็ว

ปฏิบัติไม่ได้
ตกลงกับ
มท,

คำสั่ง มท ที่ ๕๕๑/๒๕๖๔
ลว ๒ มี.ค. ๒๕๖๔
มอบอำนาจให้ **ผวจ.** ปฏิบัติราชการแทน

(หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓)

การดำเนินคดีเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด

ถือปฏิบัติตาม

๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาท
ระหว่างหน่วยงานของรัฐและการ
ดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

ถือปฏิบัติตาม

๒

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว๒๒๑
ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ถือปฏิบัติตาม

๓

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว๓๑๒
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

การผ่อนชำระหนี้

- นส.มท. ที่ มท 0804.4/ว 6086 ลว 9 ต.ค. 2563
 - ข้อ 1 ว.2 ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ 19 กันยายน 2545
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ 19 กันยายน 2545

เงื่อนไข/วงเงิน	จำนวนเงินผ่อน ชำระต่อเดือน	ระยะเวลาในการผ่อนชำระ	อัตราดอกเบี้ย
ขอผ่อนชำระภายใน 1 ปี	ไม่จำกัดวงเงินที่ผ่อนชำระ	ไม่เกิน 1 ปี	ไม่คิดดอกเบี้ย
วงเงินผ่อนชำระ ไม่เกิน 500,000 บาท	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของเงินเดือน	ไม่เกิน 1 ปี	ร้อยละ 5 ต่อปี
วงเงินผ่อนชำระ เกินกว่า 500,000 บาท	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของเงินเดือน	ไม่เกิน 10 ปี	ร้อยละ 5 ต่อปี

การผ่อนชำระหนี้ (ต่อ)

หลักเกณฑ์

1. ไม่ใช่กรณีทุจริต ผ่อนเต็มจำนวนรับผิดชอบ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
 2. ตรวจสอบรายได้และค่าใช้จ่าย (ผู้ขอและคู่สมรส) โดยมีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร
 3. ระยะผ่อนชำระต้องสิ้นสุดก่อนพ้นจากราชการ
 4. มีบุคคล นิติบุคคล หรือทรัพย์สินค้ำประกัน
 5. ทำสัญญารับสภาพหนี้ สัญญาผ่อนชำระ และสัญญาค้ำประกัน
 6. คิดดอกเบี้ยระหว่างผ่อนชำระร้อยละ 5 ต่อปี เว้นแต่ผ่อนชำระ 1 ปี ผ่อนผันไม่คิดดอกเบี้ยได้
 7. พ้นราชการระหว่างผ่อนชำระ ขอดกผ่อนชำระยุติ ให้ชำระหนี้ที่ค้างทั้งหมดทันที
 8. ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ได้ให้ขอทำความตกลงกับ มท.
- มท. ได้มีคำสั่ง ที่ 551/2564 ลว. 2 มี.ค. 2564 มอบอำนาจให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทน กรณีขอทำความตกลงการผ่อนชำระ

การผ่อนชำระหนี้ (ต่อ)

- กรณีทุจริต ให้คิดดอกเบี้ยนับแต่วันที่ทุจริต
- กรณีประมาณเงินเล่ออย่างร้ายแรง ให้คิดดอกเบี้ยนับวันที่ผิคนัดชำระหนี้

- หน่วยงานของรัฐมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ กม. กำหนดในระหว่างเวลาผิคนัด ตาม ม.224 แห่ง ปพพ. โดยให้คิดดอกเบี้ยนับแต่วันที่ จนท. ทำละเมิดซึ่งเป็นวันที่ จนท. ผิคนัด อย่างไรก็ตาม กค.ได้มีหนังสือกำหนดเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยกรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง และกรณีกระทำผิดทางละเมิด โดยกำหนดให้ส่วนราชการเรียกดอกเบี้ยจาก จนท.ได้ ตั้งแต่วันที่ จนท. ผิคนัด ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งเรียกให้ชดใช้

(เรื่องเสร็จที่ 212/2559)

- เมื่อผู้ว่าฯ ได้มีคำสั่งเรียกให้นายกฯ ทน. และ จนท. ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว แต่บุคคลดังกล่าวไม่ชำระค่าสินไหมทดแทน ผู้ว่าฯ ต้องมีหนังสือเตือนให้บุคคลดังกล่าวชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 7 วัน และหากไม่ปฏิบัติตามคำเตือน สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มิคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

(เรื่องเสร็จที่ 523/2550)

การผ่อนชำระหนี้ (ต่อ)

- การกำหนดให้ จนท. ของรัฐสามารถผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนได้ มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้รับการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของ จนท. ทั้งยังเป็นการคุ้มครองไม่ให้ จนท. ผู้นั้นได้รับความเดือดร้อนเกินสมควรจากการที่ต้องชำระค่าเสียหายให้เสร็จสิ้นในคราวเดียว สัญญารับสภาพหนี้ตามที่กำหนดในหนังสือ มท. จึงไม่มีวัตถุประสงค์ในการระงับข้อพิพาทที่เกิดจากการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของ จนท. ผู้นั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แกกัน อันเป็นลักษณะสำคัญของสัญญาประนีประนอมยอมความ นอกจากนั้น การทำสัญญารับสภาพหนี้โดยยอมให้ จนท. สามารถผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนได้ เป็นการที่ จนท. ยอมรับว่า ตนมีหนี้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้หน่วยงานของรัฐโดยการผ่อนชำระ ข้อตกลงดังกล่าวหาใช่เป็นการตกลงเพื่อเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในมูลหนี้เดิมซึ่งเป็นมูลหนี้ละเมิดให้ระงับสิ้นไป และบังคับตามมูลหนี้ใหม่ที่เกิดจากสัญญารับสภาพหนี้ ทั้งยังไม่ถือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ ตาม ม.349 แห่ง ปพพ.

(คส.ศป.สส. ที่ คผ.93/2563)

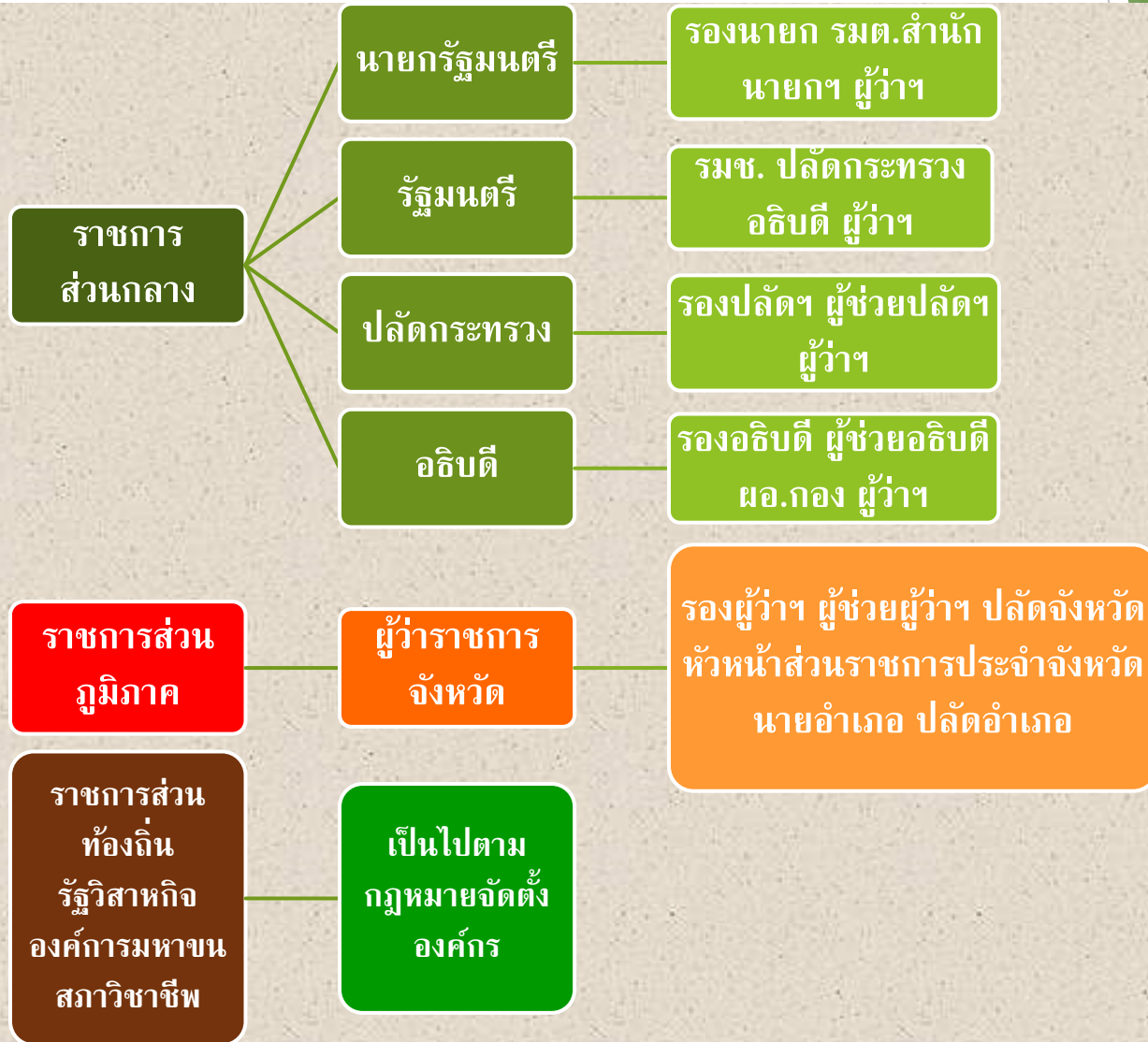
การบังคับทางปกครอง

โครงสร้างของบทบัญญัติใหม่ (พ.ร.บ. วิ.ปฏิบัติฯ (ฉบับที่ 3))

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

กรณีคำสั่งให้ชำระเงิน

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

ใช้มาตรการบังคับไม่ได้ถ้าฟ้องคดีต่อศาล

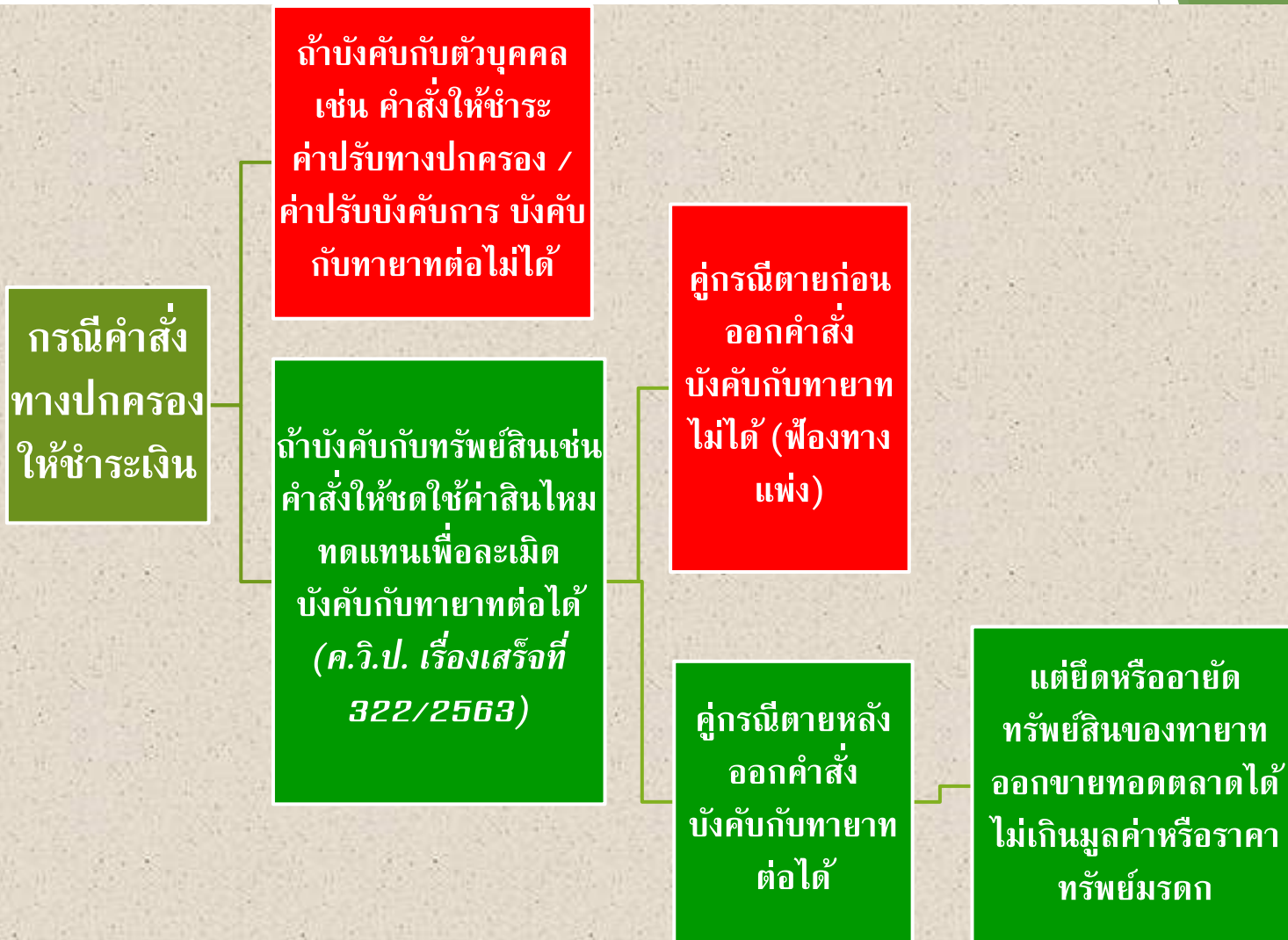
หน่วยงานฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้บุคคลชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำ และศาลรับฟ้อง เจ้าหน้าที่ไม่อาจใช้มาตรการบังคับได้อีกต่อไป เว้นแต่จะถอนฟ้องหรือศาลสั่งจำหน่ายคดีด้วยเหตุอื่น (ม.63/6 วรรคสอง) แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเหตุที่คดีขาดอายุความ (เรื่องเสร็จที่ 1260/2564)

ถ้าใช้มาตรการบังคับก่อนศาลรับฟ้องคดี เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการส่วนนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ เช่น ยึดทรัพย์สินไว้แล้ว อาจนำไปขายทอดตลาดได้ (ม.63/6 วรรคสอง)

ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระเงินยอมเป็นการบังคับคดีตามคำพิพากษา (ม.63/6 วรรคหนึ่ง)

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

การใช้มาตรการบังคับกรณีผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งตาย

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

เงื่อนไขในการใช้มาตรการบังคับกับทนายท

เดิม คกก. คณะพิเศษ (ละเมิด) เคยให้ความเห็นว่า การใช้มาตรการบังคับกับทนายท ไม่อยู่ในบังคับต้องกระทำภายในอายุความฟ้องคดีมรดก แต่กระทำไ้ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่มีการออกคำสั่งให้ชำระเงิน (เรื่องเสรีที่ 346/2560)

มาตรา 63/4 มิได้กำหนดเงื่อนไขในการใช้มาตรการบังคับกับทนายท ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งว่าต้องกระทำภายในอายุความฟ้องคดีมรดก

คกก. คณะพิเศษ (เฉพาะกิจ) ให้ความเห็นว่า ในการใช้มาตรการบังคับตามมาตรา 63/4 ต้องแจ้งการใช้มาตรการบังคับโดยมีหนังสือเตือนให้ชำระเงินตามมาตรา 63/7 ภายในอายุความฟ้องคดีมรดก หากได้แจ้งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว อาจใช้มาตรการบังคับต่อไปภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 63/8 (เรื่องเสรีที่ 1260/2564)

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

การยื่นคำขอต่อศาลให้ออกหมายบังคับคดี (ม.63/15)

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับ

1. เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองให้ชำระเงิน	2. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับ
เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง	ปลัดกระทรวง
เจ้าหน้าที่ของกรม	อธิบดี
เจ้าหน้าที่ราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด	ผู้ว่าราชการจังหวัด
เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ	ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ
เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นของรัฐ	ผู้บริหารหน่วยงานอื่นของรัฐ
เจ้าหน้าที่ อบจ. เทศบาลเมือง เทศบาลนคร กทม. พัทยา	นายก อบจ. นายกเทศมนตรี ผู้ว่า กทม. นายกเมืองพัทยา
เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น	ผู้บริหารท้องถิ่นนั้นโดยความเห็นชอบของผู้ว่าฯ
สภาวิชาชีพ	นายกสภาวิชาชีพ
คณะกรรมการตามกฎหมาย	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นหน่วยธุรการของ คกก.
เอกชนซึ่งได้รับอนุญาต แต่งตั้ง หรือมอบหมาย โดยเจ้าหน้าที่ข้างต้น	เจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต แต่งตั้ง หรือมอบหมายนั้น
รัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตาม ๒.	รัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่นั่นเอง

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

การแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง

คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานฯ

- ต้องผ่านการอบรมด้าน**การบังคับคดี**จากกรมบังคับคดี หรือด้าน**การบังคับทางปกครอง**ตามหลักสูตรที่ ค.วิ.ป. เห็นชอบ
- ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ผ่านการอบรม หน่วยงาน**ไม่สามารถแต่งตั้ง**เป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองได้ (ค.วิ.ป. เรื่องเสร็จที่ 967/2564)

รูปแบบการแต่งตั้งและจำนวนเจ้าพนักงานฯ ที่จะแต่งตั้ง

- แต่งตั้ง**เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะกรณีก็ได้**
- ตั้ง**คนเดียวหรือหลายคนก็ได้** แต่อย่างน้อยหนึ่งคนต้องจบ **ป.ตรี นิติศาสตร์**

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือนายกสภาวิชาชีพออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานฯ โดยแบบบัตรและหลักเกณฑ์การออกบัตรเป็นไปตาม กม. บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การบังคับทางปกครอง (ต่อ)

กระบวนการบังคับโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี

การบังคับตามคำสั่งให้ชำระเงิน
ดำเนินการตามบทบัญญัติ
ของ ป.วิ.แพ่ง (ม.63/19)

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่
สืบทรัพย์โดยดำเนินการตาม
ม.63/10 และ ม.63/11 ได้
(ม.63/17)

จพค. ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน
ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่ง
ให้ชำระเงินเป็นที่สุด (ไม่รวมช่วง
งดการบังคับคดี) (ม.63/18)

หน่วยงานสืบพบทรัพย์สินแล้ว
แจ้ง จพค. ทราบ
พร้อมเอกสารหลักฐาน

นายชัยชนะ โขงจำปา
ตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ขอบคุณครับ